

Reakkreditering

Masterprogram i sosialantropologi

Evalueringen følger Universitetet i Bergens mal for programevalueringer.

Innhold

Innledning.....	2
1 Krav til studietilbudet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningene	2
1.1 Opptakskrav og opptakstill.....	2
1.2 Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon.....	4
1.3 Vurdering av læringsmiljø	5
1.4 Studentinvolvering	6
2 Krav til studietilbudet i Studietilsynsforskriften.....	7
2.1 System for kvalitetssikring.....	7
2.2 Studieplan.....	7
2.3 Læringsutbytte og infrastruktur	7
2.4 Undervisnings- og vurderingsformer.....	11
2.5 Faglig innhold	12
2.6 Arbeidsomfang	12
2.7 Kobling til forskning.....	13
2.8 Internasjonalisering.....	13
3 Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften.....	13
3.1 Fagmiljøets størrelse	13
3.2 Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse.....	13
3.3 Faglig ledelse	13
3.4 Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse.....	14
3.5 Internasjonalt og nasjonalt samarbeid.....	14
4 Oversikt vedlegg	15

Innledning

Masterprogrammet i sosialantropologi er et 2-årig program hvor fagets vektlegging av det langvarige feltarbeidet som metode er sentralt. Programmet er bygd opp rundt masteroppgaven hvor planlegging, gjennomføring og formidling av studentenes egne feltarbeid er hovedmomenter i henholdsvis første, andre og tredje/fjerde semester. Det faktum at andresemester i sin helhet settes av for gjennomføring av feltarbeidet gjør masterprogrammet i sosialantropologi annerledes enn mange andre masterprogrammer. I tillegg foregår mange av studentenes feltarbeid i andre land enn Norge, hvilket både krever grundig praktisk planlegging. Prioriteringen av langvarig feltarbeid etterfulgt av grundig og selvstendig bearbeiding av feltmateriale til eget forskningsarbeid legger begrensninger på fleksibiliteten når det gjelder emneporteføljen til programmet.

Sammen med masteroppgaven tilbyr programmet både teoretiske og metodiske emne i første semester. Inntil høsten 2023 inneholdt programmet et felles teoretisk emne (20 stp.) som også inneholdt en betydelig metodisk del. Som beskrevet nedenfor gjorde instituttet en revisjon av programmet som gjelder fra og med høsten 2023. Teoridelen av emnet ble skilt ut og studentene kan nå velge blant flere ulike emner i tematikker som er knyttet til de ansattes egen forskning. Dette sikrer en tettere kobling mellom instituttets forskningsaktivitet og programmets undervisningstilbud.

Grunnet den omfattende rollen til masterprosjektet i programmet, utgjør veiledning av studentene en betydelig del av undervisningsressursene. Studentene tilbys veiledning gjennom alle semestrene: 3 møter i første semester, 1 møte i andre semester (under feltarbeid), og 5 og 6 møter i hhv. tredje og fjerde semester. I tillegg er det felles skriveseminar drevet av en fast vitenskapelig ansatt med to møter i tredje semester og to møter i fjerde semester. Studentene får også veiledning i prosjektseminar i første semester.

Det er instituttets vurdering at masterprogrammets innhold og struktur i hovedsak fungerer godt.

1 Krav til studietilbudet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningene

1.1 Opptakskrav og opptakstall

Masterprogrammet i sosialantropologi har hatt en økning i antall studenter som er tatt opp på programmet i perioden 2018-2023, se tabell under.

Studieprogram	Studienivå	Studieplasser					Årstall				
		2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Total		18	18	18	18	18	14	17	17	21	19
Masterprogram i sosialantropologi	M2	18	18	18	18	18	14	17	17	21	19

Kilde: Tableau – Rekruttering og opptakstall

Programmet har 18 studieplasser, og vi fyller alle plassene. I perioden 2018-2022 har imidlertid

karaktersnittet på studenter tatt opp på programmet sunket noe.

Instituttet har i flere år hatt søkelys på å øke rekrutteringen til masterprogrammet. Vi vet at vi hovedsakelig rekrutterer blant egne bachelorstudenter og vi har følgende tiltak gående:

- Instituttet nedsatte en BA-MA-brokomite som skulle jobbe med å skaffe tilveie informasjon om årsaker til at få BA-studenter fortsatte videre til MA. På bakgrunn av en undersøkelse blant BA-studenter som ikke hadde fortsatt på MA, jobbet komiteen videre med forslag til tiltak. Hovedfunnene i undersøkelsen var at mange BA-studenter søkte andre MA-programmer som fremstod som mer arbeidslivsrelevante og at flere så på det omfattende feltarbeidet som skremmende.
- Målrettet oppbygging av metodisk kompetanse blant BA-studentene for å gjøre feltarbeidet mindre skremmende. I BA-undervisningen har vi derfor nå bygget inn mer metodiske øvelser samt at vi har opprettet et nytt metodeemne hvor studentene får enda grundigere erfaring med og kompetanse i feltarbeidsmetodikk.
- Årlig informasjonsmøte om masterprogrammet for studenter som skriver bacheloroppgave i siste semester i BA-graden. Til møtet inviterer vi inn flere masterstudenter som forteller om sine masterprosjekt, noe som gir bachelorstudentene et godt innblikk i hva antropologisk metode er og hva det vil si å gjøre feltarbeid. I tillegg informerer flere fra den vitenskapelige stab om sine forskningsprosjekt/-grupper, for å gjøre det tydelig at studenter kan velge prosjekter som gjør at de blir med i en forskningsgruppe på instituttet.
- Prøver å koble BA-studenter opp mot den vitenskapelige stab ut fra forskningsinteresser når de skriver BA-oppgave.
- Etnografen (fagutvalget) inviterer gjennom året til flere «Over kaffen med en masterstudent» der studenter får innblikk i en students masterprosjekt, og «Antropologer i arbeidslivet» der alumner blir invitert til å snakke om sine karriereveier. Studentenes egen podkast, Antropoden, er også et forum hvor masterprogrammet blir promotert.
- Fokus på å gi muntlig innblikk i hva en kan gjøre og hva noen gjør på master, i undervisningen på alle spesialiseringsemnene i BA-graden, med spesielt fokus på det under skriving av BA-oppgave, der vi prøver å koble studenter opp mot stab ut ifra forskningsinteresser. I tillegg inviteres tidligere MA studenter (som nå er seminargruppeledere) til å snakke om sitt MA-prosjekt i BA emnene når tematikken for MA oppgaven er relevant for undervisningen.
- I det nåværende reviderte MA-programmet tar studentene et valgfritt emne. Dette er emner som er såkalte heiskurs med deltagelse fra både MA-studenter og BA-studenter. Vi tror dette på sikt vil føre til at overgangen mellom BA og MA ikke blir opplevd som så stor, og at dette vil føre til at flere av våre BA-studenter søker seg videre på MA.

Å rekruttere masterstudenter fra andre utdanningsinstitusjoner er vanskeligere, da de ikke er like lett å nå, så da vil våre nettsider og sosiale media være kanalen. For det har vi også tiltak:

- [Intervju med våre masterstudenter](#)
- [Alumnusportretter](#)
- Nye rekrutteringsvideoer (rettet mot studenter til BA og MA nivå). Legges ut vår 2024.

I instituttets øvrige rekrutteringsarbeid støtter vi imidlertid på utfordringen knyttet til at fakultetet fokuserer reklamearbeidet mot det mer generelle samfunnsvitenskapen. Instituttet har nok et større markedsføringspotensial knyttet til at det, til forskjell fra hovedkonkurrenten på denne rekrutteringsarenaen – MA-programmet ved Sosialantropologisk institutt ved Universitetet i Oslo – tilbyr et norskspråklig MA-program.

1.2 Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon

KVALIFIKAS..	Studienivå..	2018			2019			År / Termin 2020			2021			2022		
		HØST	VÅR	Total	HØST	VÅR	Total	HØST	VÅR	Total	HØST	VÅR	Total	HØST	VÅR	Total
MASV-SANT	M2	2,00	10,00	12	4,00	8,00	12	2,00	12,00	14	6,00	5,00	11	3,00	8,00	11
		2	10	12	4	8	12	2	12	14	6	5	11	3	8	11
		2	10	12	4	8	12	2	12	14	6	5	11	3	8	11

Kilde: Tableau – Rekruttering og opptakstall

I de fem årene som er gått siden siste programevaluering har MA-programmet hatt jevn kandidatproduksjon. I forhold til det økte opptakstallet har dermed gjennomføringsgraden falt noe. Samtidig har studiepoengproduksjon per student økt i perioden 2018-2022 fra 40,00 til 44,66.

Instituttet er fornøyd med det økte opptakstallet. Slik situasjonen er nå, befinner vi oss på et nivå som er håndterbart med tanke på veiledningskapasitet.

Vi ser imidlertid at instituttet har utfordringer knyttet til frafall, og opplever at det de siste årene har vært flere som har sluttet i løpet av det første semesteret fordi de ikke var klar for å gå i gang med et selvstendig forskningsarbeid. Det er også en del studenter som faller fra i løpet av det siste semesteret (eller går på overtid) og vi erfarer i samtaler med dem at noen av de ikke klarer å bli ferdig med masteroppgaven grunnet utfordringer de har hatt på feltarbeidet, eller andre forhold utenom studiet som for eksempel egen sykdom.

Startår	Studieprogram	Grand T..	Semesternummer									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2017 HØST	MASV-SANT	Aktive	16	16	14	14	13	8	6	1	1	
	Masterprogram i sosialantropologi	Akkumulerte Kvalifikasjoner	13	0	0	0	6	8	12	12	13	13
		Andel_ kvalifikasjoner	81,25%	0,00%	0,00%	0,00%	37,50%	50,00%	75,00%	75,00%	81,25%	
2018 HØST	MASV-SANT	Aktive	14	14	12	11	11	5	3	1	1	
	Masterprogram i sosialantropologi	Akkumulerte Kvalifikasjoner	10	0	0	0	6	8	10	10	10	10
		Andel_ kvalifikasjoner	71,43%	0,00%	0,00%	0,00%	42,86%	57,14%	71,43%	71,43%	71,43%	
2019 HØST	MASV-SANT	Aktive	12	12	12	11	11	8	2		1	
	Masterprogram i sosialantropologi	Akkumulerte Kvalifikasjoner	9	0	0	0	2	8	9	9	9	9
		Andel_ kvalifikasjoner	75,00%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	66,67%	75,00%		75,00%	
2020 HØST	MASV-SANT	Aktive	16	15	14	15	14	8	6	3		
	Masterprogram i sosialantropologi	Akkumulerte Kvalifikasjoner	12	0	0	0	7	10	12	12	12	12
		Andel_ kvalifikasjoner	75,00%	0,00%	0,00%	0,00%	43,75%	62,50%	75,00%	75,00%		

Kilde: Tableau - Gjennomstrømming

Vi har en jobb med å få studenter til å gjennomføre studiet på normert tid, altså 4 semester. Noe av årsaken til utfordringene med gjennomføring er nok knyttet til koronasituasjonen, men noe må nok også tilskrives at selve feltarbeidet og de faglige og personlige utfordringer studentene kan møte på der. Andre faktorer er at studenter jobber ved siden av, og det gjør at det kan være vanskelig å jobbe jevnt og trutt med skrivingen det siste året, når det ikke er mye undervisning.

Instituttet er heldig som kan tilby masterstudentene en egen lesesal og faste plasser tildeles studenter i skrivefasen, samtidig ser vi at – selv om interessen for fast plass er stor – velger mange ikke å benytte denne plassen på dagtid, og innarbeide gode arbeidsrutiner i fagmiljøet fordi de jobber ved siden av. Vi registrerer at de som sitter på lesesalen daglig i større grad leverer på normert tid, og dette er noe vi kommuniserer ut til studentene. Samtidig har vi forståelse for at studenter trenger en jobb ved siden av studiet.

Instituttet vil i tiden fremover fokusere på å øke gjennomføringsgraden på MA-programmet.

Målsetningen er at flere studenter skal fullføre MA-graden, og for å oppnå dette har vi gjort flere justeringer i programmet:

- Første semester på MA-programmet er et meget hektisk semester. Studentene skulle inntil nylig ta et emne som kombinerte metode og teori på 20 stp (SANT301) samtidig som de tok et emne i prosjektutvikling på 10 stp (SANT302). Disse emnene løp parallelt, og studentene ga tilbakemelding på at metode/teorikurset ble prioritert på bekostning av arbeidet med prosjektutviklingen. Dette skapte utfordringer med å planlegge feltarbeidet som finner sted allerede i andre semester, noe som igjen reflektertes i utfordringer knyttet til selve gjennomføringen av feltarbeidet. Instituttet har nå gjort noen grep for å bøte på disse utfordringene. Det kombinerte teori og metodeemne i første semester er nå delt opp, og studentene tar nå et teori- og metodeemne SANT300 (10 stp) samtidig som de kan velge blant et utvalg emner knyttet til de ansattes forskningstematikker SANT310-X (10 stp). Dette bidrar til å knytte MA-prosjektene tettere opp mot instituttets pågående forskning samt gir flere valgmuligheter for tematisk spesialisering. Metodeemnet (SANT300) og prosjektutviklingskurset (SANT302) blir også bedre koordinert nå slik at arbeidet med prosjektplanlegging skjer mer i samsvar med de metodiske utfordringene som diskuteres i SANT300. Samtidig har prosjektutviklingsemnet lagt inn flere innleveringer underveis i kurset for å sikre tilstrekkelig fremgang i prosjektutviklingsarbeidet. Vi har også lagt inn noen praktiske metodeøvelser i første semester slik at studentene skal være bedre forberedt på feltarbeidet.
- Instituttet innførte derfor høsten 2023 en felles samling/utflukt til Jondal tidlig i høstsemesteret der studenter som nylig har kommet hjem fra feltarbeid og er i skrivefasen og de nye MA-studentene samles, noe vi mener har positive effekter på flere områder – det vil sette i gang skrivearbeidet hos førstnevnte, masterstudentene som har vært på felt blir samlet igjen etter et halvt år, vi mener det vil bidra til erfaringsutveksling innad i kull og overfor de ferske studentene, og gi en sterkere sosial og faglig kobling mellom kullene. Vi har også økt antall skriveseminarer i 3 og 4 semester hvor studentene leverer tekster som de får kommentarer på fra andre medstudenter samt en fast ansatt som organiserer skriveseminarene.
- Instituttet har innført obligatorisk oppmøte på MA-undervisningen. Dette gjør vi for å sørge for at studentene har tilstrekkelig progresjon og gir oss muligheten til å raskt sette inn oppfølgingstiltak dersom studenter står i fare for å falle fra. Dette er også et viktig grep som vi håper vil få studentene til å gjennomføre studiet på normert tid.

1.3 Vurdering av læringsmiljø

Det faglige og sosiale læringsmiljøet på programmet vurderes som godt. Masterstudentene har tilgang på egen lesesal, noe som muliggjør en kullfølelse og at muligheten for å sitte sammen og skrive er til stede. Masterstudentene har også et eget pauserom på instituttet. Sammen bidrar dette til at den daglige studiehverdagen til mange av MA-studentene er på instituttet, noe vi tror bidrar til å bryte ned barrierene mellom studenter og ansatte. Den ny-etablerte samlingen mellom ferske og mer erfarne MA-studenter i Jondal tror vi også bidrar til å skape et bedre samhold studentene imellom. Samtidig sørger vi for at studieveiledere er lett tilgjengelige dersom studentene skulle ha tilbakemeldinger på læringsmiljøet som ikke oppleves som positivt.

Sosialantropologi har et aktivt fagutvalg, Etnografen, som tilbyr sosiale samlinger, faglige arrangementer og har en populær podkast, Antrohalvtimen. Studentene har også et eget tidsskrift Kula Kula hvor både BA og MA-studenter jobber sammen, skriver artikler og redigerer. Alle disse studentdrevne aktivitetene er tett knyttet til instituttet, og bruker instituttet både til å lagre utstyr, ha møter og arrangement.

Studiebarometeret for perioden 2019-2022 hadde for få respondenter til å ha signifikante tall.

1.4 Studentinvolvering

Studentene er aktivt involvert i kvalitetsarbeidet ved instituttet. Emnene evalueres i henhold til en 3-årig rotasjonsplan, og i disse emneevalueringene får studentene anledning til å gi tilbakemelding på undervisningstilbudet. Programmet er også gjenstand for evaluering av ekstern fagfelle, som to ganger i året har møte med studentene i forbindelse med den årlige fagfelle rapporten.

Studentene er representert i Undervisningsutvalget (UU) med én BA-representant og én MA-representant. Studentene har medbestemmelsesmulighet gjennom å både initiere og ta stilling til saker som blir diskutert og vedtatt der på lik linje med de andre utvalgsmedlemmene. Studentene er også representert i Instituttrådet. Rekruttering av studenter til instituttets råd og utvalg gjøres av studentforeningen Etnografen.

Instituttleder har også jevnlige møter med representanter i Etnografen, for å diskutere ulike tematikker som angår relasjonen mellom studentene og instituttet.

Instituttet (i form av studieveileder og emneansvarlige) er ellers tilgjengelig for innspill underveis i semestrene og gjør nødvendige endringer/justeringer når det er behov for det.

Instituttet vurderer studentinvolveringen som god og vil fortsette dette arbeidet. Særlig oppmerksomme er vi på de endringer som er gjort i masterprogrammet i 2023, og vil sørge for at emnene og programmet som helhet evalueres grundig. Mot slutten av høstsemesteret 2023 gjennomførte fagansvarlige for første semester MA et oppsummerings- og tilbakemeldingsmøte med studentene.

2 Krav til studietilbudet i Studietilsynsforordningen

2.1 System for kvalitetssikring

Alle emner som undervises blir evaluert hver gang i form av egevaluering. Enkelte emner velges ut for en mer omfattende periodisk emneevaluering. Denne utvelgelsen følger en plan som sørger for at alle emner gjennomgår emneevalueringer hvert 3. år. Ekstern fagfelle leverer hvert år en omfattende rapport basert på skriftlig materiale, observasjon av undervisning og samtaler med studenter og ansatte.

Alle evalueringer og rapporter går gjennom Undervisningsutvalget (UU), der to studentrepresentanter er representert (en for BA og en for MA), som kommenterer og godkjenner rapportene. Rapportene blir videre gjort tilgjengelige for alle ansatte ved instituttet, og spesielt nye emneansvarlige som slik kan bygge på tidligere erfaringer for å forbedre kursopplegget. Undervisningsleder har oversikt over hvordan de foreslåtte tiltakene i de enkelte emnene følges opp. Godkjente evalueringsrapporter lastes opp i Studiekvalitetsdatabasen.

2.2 Studieplan

MA-programmet har en klar og tydelig oppbygning:

Første semester:

[SANT300](#) Antropologisk kunnskapsproduksjon og etnografisk praksis (10)

[SANT302](#) Individuell prosjektutvikling (10)

Valgfritt emne i aktuelle forskningstema ved instituttet (10)

Andre semester:

[SANT320](#) Praktisk metodekurs: Antropologisk feltarbeid (30)

Tredje og fjerde semester:

[SANT350](#) Masteroppgave (60)

[Oppdatert versjon av studieplan for MA-programmet finnes her.](#)

Det er instituttets vurdering at informasjonen som fremkommer i studieplanen når det gjelder innhold, oppbygging, progresjon er både korrekt og god, og at kravene i § 2-1 er oppfylt.

2.3 Læringsutbytte og infrastruktur

Nedenfor sammenholdes [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk](#) (NKR) med tilsvarende beskrivelser for MA-programmet i sosialantropologi.

NKR MA-nivå	MA i sosialantropologi
Kunnskap Kandidaten ... <ul style="list-style-type: none"> • har avansert kunnskap innenfor fagområdet og spesialisert innsikt i et avgrenset område • har inngående kunnskap om fagområdets vitenskapelige eller kunstfaglige teori og metoder • kan anvende kunnskap på nye områder innenfor fagområdet	Kunnskap Kandidaten ... <ul style="list-style-type: none"> • kan analysere og presentere kunnskap om eit sjølvvald tema i lys av antropologisk teori har kunnskap om og kan nytte aktuelle teoriar, metodar og tolkingsmåtar innan antropologisk forskning • kan utføre ein etnografisk forankra analyse av sosiale og kulturelle forhold

<ul style="list-style-type: none"> • kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet 	<ul style="list-style-type: none"> • kan fortolke, forstå og formidle ulike perspektiv på verda • kan reflektere over metodiske og etiske sider ved eige forskingsarbeid • har tileigna seg perspektiv og omgrep som er nyttige i forståinga av kulturelt mangfald
<p>Ferdigheter Kandidaten ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer • kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor fagområdet og arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning • kan bruke relevante metoder for forskning og faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid på en selvstendig måte • kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer 	<p>Ferdigheter Kandidaten ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan planlegge og gjennomføre ei sjølvstendig vitskapleg undersøking, inkludert feltarbeid, innanfor ei gjeven tids- og ressursmessig ramme • kan formidle innsikter om den regionen og tematikken som masteroppgåva handlar om • kan nytte ulike teoretiske perspektiv i analyse av empirisk materiale • kan bruke deltakande observasjon, intervjumetodar, bibliotek- og nettressursar til å samle og analysere forskingsmateriale og presentere resultat • kan formidle faglege problemstillingar og analysar, både til spesialistar og allmenta
<p>Generell kompetanse Kandidaten ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger • kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter • kan formidle omfattende selvstendig arbeid og behersker fagområdets uttrykksformer • kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet, både med spesialister og til allmennheten • kan bidra til nytenking og i innovasjonsprosesser 	<p>Generell kompetanse Kandidaten ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeide sjølvstendig med prosjektutvikling • kan utføre datainnsamling i nye miljø og handtere komplekse sosiale situasjonar • kan handtere uventa situasjonar og dilemma under forskingsprosessen • kan veksle perspektiv og stille nye spørsmål i lys av ny kunnskap • kan utfordre vedtekne sanningar om kulturelle og naturgjevne skilnader og likskapar • kan sjølvstendig gjere greie for og vurdere etiske og metodiske sider ved forskingsprosessen • har evne til sjølvstendig kritisk tenking og bruk av analytiske omgrep og perspektiv

Læringsutbyttebeskrivelsene for MA-programmet er presentert på en måte som er i henhold til nivå og innholdsbeskrivelser i Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk (NKR), både når det gjelder kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Nedenfor vises læringsutbytte for emnene som inngår i masterprogrammet.

SANT300	SANT302	SANT310-X	SANT320	SANT350
Studenten skal vere i stand til å..	Studenten skal ha følgende læringsutbytte	The student will be able to..	Studenten skal ha følgende læringsutbytte	Studenten kan..
<p>Kunnskap *definere det spesifikke ved antropologisk kunnskap og forklare korleis den vert tileigna</p> <p>*ta sjølvstendige faglege posisjonar og reflektere over dei mest sentrale omgrepa faget nyttar</p> <p>*ha oversikt over antropologisk feltmetode og oppdagingsprosedyrar</p>	<p>Kunnskap *ha etnografisk og temamessig innsikt i det eigendefinerte området som masteroppgåva skal handle om</p> <p>*ha kunnskap om fagetikk og personvern, inkludert det formelle regelverket på området</p> <p>*kjenne til prosjektbeskrivelser som eigen akademisk sjanger</p>	<p>Knowledge *provide in-depth knowledge of the topic addressed in the course, with particular reference to its history and associated theoretical and methodological debates in social anthropology</p>	<p>Kunnskap *ha kunnskap om andre livsverder innan sin sjølvvalte tematikk og region</p> <p>*ha kunnskap om deltakande observasjon som praksis og metode</p>	<p>Kunnskap *Arbeide med ein omfattande tekst der eige etnografisk materiale vert knytta til teoridanning innan sosialantropologi og andre relevante fag</p>
<p>Ferdigheiter *kunne gjere greie for den antropologiske feltmetode og oppdagingsprosedyre</p> <p>*kunne reflektere over grunnleggjande etiske problemstillingar som antropologiske studiar aktualiserer i felt og i skrift</p> <p>*ta sjølvstendige faglege posisjonar og forhalde seg reflektert til dei mest sentrale antropologiske omgrepa faget nyttar</p>	<p>Ferdigheiter *kunne formulere fagleg relevante problemstillingar og utvikle desse til eit gjennomførbart forskingsprosjekt</p> <p>*kunne ha evne til å reflektere over og vurdere kva som er eit godt antropologisk forskingsprosjekt drøfte eigen og andre studentars tekstar i fagleg forum</p>	<p>Skills *explain the current state-of-art of research in the field of study addressed in the course</p> <p>*assess critically the various methodological and theoretical considerations that must be taken in order to further develop the field of study</p>	<p>Ferdigheiter *ved deltakande observasjon og feltarbeid kunne etablere eige empirisk materiale</p> <p>*kunne skifte perspektiv og stille nye spørsmål i lys av ny kunnskap</p>	<p>Ferdigheiter *Arbeide sjølvstendig med eit komplekst empirisk materiale og gjere prioriteringar.</p> <p>*Produsere ein komparativ, argumenterande og resonnerande tekst på grunnlag av sentrale funn og særdrag ved eit vald studiefelt.</p> <p>*Meistre gjeldande konvensjonar for litteraturhenvising, anonymisering og akademisk redelegheit.</p>

				*Drøfte eigen og andre studentars tekstar i fagleg forum
<p>Generell kompetanse *gjere greie for det særeigne tilhøvet mellom observasjon, data og analyse i sosialantropologi</p> <p>*kunne nytte ulike teoretiske perspektiv på eit variert empirisk materiale</p> <p>*handtere uventa situasjonar og dilemma under forskingsprosessen</p>	<p>Generell kompetanse *kunne hente inn relevant informasjon om eit tema og på grunnlag av dette formulera fruktbare forskingsspørsmål</p> <p>*kunne utvikle ein projektskisse og forberede eit eige vitskapeleg prosjekt</p> <p>*kunne utforme eit eige prosjekt innanfor ei avgrensa tidsramme</p>	<p>General competence *apply key concepts and perspectives from the course and its field of study independently, in the understanding and analysis of local and global processes</p> <p>*apply an understanding of and critically analyze the correlation and difference between observation, empirical data, interpretation, theory and analysis in text production</p> <p>*discuss the potential for applying perspectives from the course in their own research project</p>	<p>Generell kompetanse *kan utføre datainnsamling i nye miljø og handtere komplekse sosiale situasjonar</p> <p>*kunne omgåast og kommunisere med menneske som har ulik sosiokulturell bakgrunn</p> <p>*kunne arbeide sjølvstendig</p>	<p>Generell kompetanse *Bidra med ekspertkunnskap på den regionen og tematikken som masteroppgåva omhandlar</p>

Programmetts ulike emner sørger for at studentene til sammen får læringsutbytte tilsvarende det som er beskrevet i programbeskrivelsen og NKR. De teoretiske emnene (valgfrie emner, samt det selvstendige arbeidet med masteroppgaven) gir både avansert, inngående kunnskap innenfor sosialantropologi, ferdigheter innen å anvende kunnskap på nye områder og å analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet. Sammen med det metodiske kurset, den praktiske gjennomføringen av feltarbeidet samt arbeidet med

masteroppgaven gir dette studentene ferdigheter innen selvstendig analyse, kritisk informasjonsåndtering, praktisk gjennomføring av forskningsprosjekt, forskningsetikk og formidling.

I gjennomgangen her ser at vi på nytt bør se nærmere på læringsutbytte-teksten til SANT302 og SANT320, og oppdatere teksten til å inneholde mer aktive verb i henhold til anbefalingene i NKR.

Det er likevel instituttets vurdering at læringsutbyttebeskrivelsene i programmet er i samsvar med NKR og at dette stemmer godt overens med hvordan de ulike emnene sammen bidrar til dette.

Instituttet har tilgang til Det samfunnsvitenskapelige fakultets infrastruktur. Mitt UiB er på mange måter en god plattform for interaksjon mellom instituttet og studentene, men funksjonaliteten er varierende og brukergrensesnittet ofte lite intuitivt. Undervisningen foregår for det meste ved instituttet, og vi har mulighet til å tilby studentene lesesal på instituttet. Den omfattende databehandlingen som utføres i forbindelse med studentenes feltarbeid stiller store krav til personvern og sikker datalagring. UiB tilbyr gode løsninger knyttet til dette, men instituttet anser likevel problemstillinger omkring sikker datalagring som til tider utfordrende.

2.4 Undervisnings- og vurderingsformer

MA-programmets undervisning består av en kombinasjon av forelesninger, samlinger og seminarer. I tillegg utgjør individuell veiledning en stor del av undervisningstilbudet. Studentene får tildelt veileder i første semester. De har ca. 3 møter med veileder første semester og 1 møte mens de er på feltarbeid i andre semester. Under skriving av masteroppgaven i tredje og fjerde semester har de i snitt hhv. 5 og 6 møter med veileder. Som del av revisjonen av programmet, ble det innført obligatorisk deltagelse i undervisning for MA-studentene.

Programmet tar i bruk en rekke ulike vurderingsformer. I SANT300 har studentene en 8 timers skoleeksamen. I SANT302 leverer studentene en prosjektbeskrivelse for det kommende feltarbeidet. Prosjektbeskrivelsen danner utgangspunkt for en muntlig samtale mellom student, veileder og én annen vitenskapelig ansatt. Prosjektbeskrivelsen må være bestått før studentene får begynne på feltarbeidet. I de valgfrie emnene er det 8 timers skoleeksamen, i tillegg til en tellende muntlig eksamen. Under feltarbeidet SANT320, må studentene skrive og levere en feltrapport halvveis ut i semesteret, der de beskriver feltarbeidet så langt, funn som er gjort og planer for det videre feltarbeidet. På denne får studenten tilbakemelding fra egen veileder, og rapporten vurderes til bestått / ikke bestått. Selve masteroppgaven, SANT350, vurderes av en komite bestående av én intern sensor og én ekstern sensor. Emnet avsluttes med en justerende muntlig eksamen hvor også veileder er til stede under deler av samtalen, men ikke under selve karakterfastsettingen.

Undervisnings- og vurderingsformene gjør at studentene får dokumentert både avansert kunnskap innenfor fagfeltet, evne til å analysere og tenke kritisk rundt både andres og egen forskning. Emnet SANT302, feltarbeidet SANT320 og masteroppgaven SANT350 gir mulighet for at studentene tar en aktiv rolle i læringsprosessen. Alle disse emnene legger opp til stor grad av selvstendig arbeid – selvvalgt litteratur og feltforberedelser i SANT302, selvstendig feltarbeid i SANT320, og litteratur, analyse og formidling i SANT350 – alt under kyndig veiledning fra instituttets ansatte.

Det er instituttets vurdering av det samlet sett er et godt samsvar mellom læringsutbytte, undervisning og vurderingsformer.

De gjennomførte endringene i undervisningsformer (som tidligere beskrevet) vil bli gjort til gjenstand for evaluering. Enkelte av tiltakene, som for eksempel skoleeksamen, er knyttet til utfordringer ved AI, og vi vil i tiden fremover følge diskusjoner rundt dette tett.

2.5 Faglig innhold

Masterprogrammet er et forskningsrettet program hvor studentene får både tett kobling til eksisterende forskningsprosjekter ved instituttet og erfaring med egen forskning. De valgfrie emnene gir studentene anledning til å skaffe seg kunnskap om forskningsfronten innenfor utvalgte temaer og, om ønskelig, mulighet til å knytte eget forskningsprosjekt opp mot disse. I utarbeidningen av studentenes egne masterprosjekter står studentene meget fritt til selv å forme og utarbeidet tematikker, med hjelp av veileder og emneansvarlig i SANT302. Denne friheten innebærer at masterprosjektene spenner over et vidt tematisk område, og gir studentene anledning til å lage prosjekter som oppleves som relevante for både dem selv og arbeids- og samfunnsliv.

MA-programmets spesifikke oppbygging er sentralt for programmets arbeidslivsrelevans og studentenes karrieremuligheter. Programmet gir gjennom sin generelle kompetanse arbeidslivsnære arbeidsformer da det gir erfaring i selvstendig analytisk arbeid, klar og tydelig fremstilling av komplekse og omfattende data, samt evne til å lede sitt eget prosjektarbeid. Feltarbeidets rolle i programmet bidrar sterkt til å relevansgjøre programmet, da det gir studentene praktisk erfaring i planlegging, gjennomføring og avslutning av prosjekter under til tider utfordrende omstendigheter. Studentene utvikler evner til å tilpasse seg samfunnet de studerer og får erfaring med aktiv prosjekthåndtering gjennom å la empiriske funn forme prosjektets utvikling. Programmet stiller således store krav til, og muligheter for å utvikle, studentenes evner til å håndtere kompliserte analytiske og praktiske forskningsrelaterte prosjekter. Antropologiens blikk på samfunnsfenomener og den kunnskap studentene får om kulturelt og sosialt mangfold, er en kompetanse mange arbeidsgivere setter stor pris på.

Gjennom MA-programmet jobbes det med å bevisstgjøre studentene den særegne kompetansen programmet gir dem. Instituttet har ved flere anledninger tatt initiativ, i samarbeid med fagutvalget, til å arrangere seminarer hvor den antropologispesifikke kompetansen tydeliggjøres for studenter og uteksaminerte kandidater.

2.6 Arbeidsomfang

Som nevnt tidligere gjennomgikk MA-programmet en omstrukturering fra og med høsten 2023. Noe av bakgrunnen for dette var at arbeidsomfanget i programmets første semester var av en slik art at det gikk noe på bekostning av studentenes planlegging av neste semesters feltarbeid. Ved å dele opp emnene slik beskrevet over, tror vi noe av disse utfordringene med arbeidsbelastning i første semester vil bli mindre. Andre semester er i sin helhet satt av til feltarbeid. Dette kan fremstå som et semester med noe mindre arbeidsomfang, men i praksis er dette et strevsomt semester for mange studenter. Det å gjennomføre sitt første feltarbeid, alene og ofte i et annet og kanskje fremmed land, innebærer store praktiske, metodiske og emosjonelle utfordringer. Instituttet er bevisst dette og bidrar med veiledning underveis i feltarbeidsperioden. De to siste semestrene er satt av til skrivearbeid, og selv om det ser ut som to mindre omfattende semestre med få obligatoriske emner, er det likevel viktig å understreke at det analytiske arbeidet med omfattende kvalitativt datamateriale er tidkrevende, ikke minst når man gjør det for første gang.

Slik instituttet ser det, er arbeidsomfanget slik det er per i dag innenfor det man kan kreve av et masterprogram og ser ingen behov for å endre på arbeidsbelastningsfordelingen.

2.7 Kobling til forskning

Masterprogrammet i sosialantropologi innebærer at studentene gjør et eget forskningsarbeid, og studiet er det tett koblet til forskning.

- Studenten kan velge et masterprosjekt som passer inn i en forskningsgruppe/-prosjekt ved instituttet, og på den måten jobbe sammen med en gruppe og etablere et nettverk innenfor den aktuelle forskningstematikken/regionen studenter har valgt.
- I første semester skal masterstudentene velge et emne (10 studiepoeng) blant flere emner instituttet tilbyr i aktuelle forskningstema ved instituttet. Her får studentene innblikk i en vitenskapelig ansatte sin egen pågående forskning.
- Størstedelen av masterstudiet - ett og et halvt år - er dedikert til at studenten driver selvstendig forskningsarbeid. De utarbeider eget forskningsprosjekt i første semester, de innhenter data til eget forskningsprosjekt i 2. semester, og skriver masteroppgave i 3. og 4. semester. I masteroppgaven skal studenten gjøre greie for de tematiske, metodiske og teoretiske forutsetningene som arbeidet bygger på, og i vurderingen av masteroppgaven blir det lagt vekt på studentens evne til selvstendig analyse av eget etnografisk materiale, sett i lys av relevant antropologisk teori.

2.8 Internasjonalisering

MA-programmets oppbygging, spesielt det store omfanget av feltarbeidet, innebærer at internasjonalisering i form av utveksling til et annet universitet i liten grad er benyttet på programmet, selv om muligheten formelt sett er til stede. Gitt at de aller fleste studentene reiser utenlands på feltarbeid, innebærer MA-programmet likevel en betydelig grad av internasjonalisering i form av kulturutveksling. Mange MA-studenter er også tilknyttet universiteter eller andre forskningsinstitusjoner som del av sitt feltarbeid, og enkelte benytter også anledningen til å ta språkkurs/fag ved universiteter der de gjør feltarbeid. Instituttets veiledere har et omfattende nettverk av internasjonale kontakter og samarbeidspartnere som muliggjør slike tilknytninger.

3 Krav til fagmiljø i Studietilsynsforakriften

3.1 Fagmiljøets størrelse

Instituttet har per dags dato 18 fast vitenskapelig ansatte, hvorav 11 er professorer og 6 er førsteamanuenser. 100 % av emnene på programmet undervises av ansatte med førstestillingskompetanse og instituttet stiller krav om at veiledere også skal ha førstestillingskompetanse.

Det er instituttets vurdering at fagmiljøet har en sammensetning som er i samsvar med § 2-3 (4, b).

3.2 Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

MA-programmets emner ledes og undervises alle av instituttets vitenskapelige stab. Samtlige har godkjent utdanningsfaglig kompetanse i henhold til UiBs regelverk.

3.3 Faglig ledelse

Institutt for sosialantropologi har organisert det overordnede ansvaret for kvalitetssikring og utvikling gjennom organet Utdanningsutvalget (UU). UU skal påse at utdanningen ved instituttet er i tråd med universitetets og sosialantropologiens egenart og behandler saker som vedrører utdanningens innhold, form og gjennomføring samt sørge for at utdanningen er i tråd med gjeldende retningslinjer. UU består av en leder (undervisningsleder ved instituttet), en sekretær,

en MA-ansvarlig, en BA-ansvarlig, samt én representant fra hver av gruppene: midlertidige ansatte, undervisningsassistenter og administrasjon. I tillegg er de én studentrepresentant fra BA-programmet og én fra MA-programmet. UU møtes jevnlig, og minst to ganger i semesteret og behandler alle saker knyttet til utdanningstilbud, endringer i emnebeskrivelser, vurderingsformer og lignende.

Undervisningen ved instituttet ledes av undervisningsleder som i tillegg til å være leder av UU, også er med i instituttledelsen samt representerer instituttet i fakultetets Undervisningsforum. Studieprogrammet diskuteres også jevnlig i instituttrådet samt i øvrige stabsmøter.

3.4 Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

Fagmiljøet ved Institutt for sosialantropologi anses for å ha svært god fagspesifikk kompetanse innenfor de fagområdene instituttet tilbyr undervisning. I Forskningsrådets SAMEVAL ble også fagmiljøet trukket frem som et miljø som fremstod som særskilt sterkt i sammenlikning med internasjonale standarder.

Instituttets stab er aktive forskere og publiserer hyppig i internasjonalt anerkjente tidsskrifter, og instituttet har til enhver tid en omfattende portefølje av eksternfinansierte prosjekter.

Fagmiljøet har en stor etnografisk og teoretisk spennvidde som dekker godt de målene programmet har om å gi studentene komparativ kunnskap og innsikter i fagets sentrale teoretiske perspektiver. Undervisningen og veiledning i MA-programmet utføres av instituttets faste stab, noe som bidrar til at kursinnholdet i de ulike kursene og i programmet som helhet har et tilfredsstillende faglig oppdatert og kvalitetssikret innhold.

3.5 Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

Nasjonalt fagorgan for sosialantropologi er hovedarena for samarbeid mellom landets antropologutdanninger: Instituttlederne for antropologiinstituttene ved landets universiteter møtes med jevne mellomrom for å diskutere saker knyttet til det norske antropologimiljøet, inkludert studietilbudet.

Instituttet har også i perioden hatt flere institusjonaliserte internasjonale samarbeid:

- NorGePart (Norwegian-Georgian Partnership Program for Research-Based Educational Collaboration in Anthropology)
- ENMARINE (Environmental Sustainability, Marine Economies and Gendered Socio-Economic Inequalities (ENMARINE): A Norway-Brazil Partnership in Research and Teaching)
- N-Poc: Norway-Pacific Ocean-Climate Scholarship Programme (N-POC) er et ambisiøst partnerskap innen forskning og ph.d.-opplæring mellom Universitetet i Bergen og det regionale University of the South Pacific (USP).

Tbilisi State University, Georgia: Instituttet har hatt et samarbeid om sommerskole i antropologiske forskningsmetoder, og har nå en egen Erasmus utvekslingsavtale med dette universitetet.

Instituttet har et tett samarbeid med Universitetsmuseet i Bergen og CMI der antropologer i disse institusjonene trekkes inn som gjesteforelesere, gir con amore-kurseller på andre måter bidrar med innspill og assistanse i undervisningsutviklingen.

I tillegg har instituttets ansatte et svært omfattende nasjonalt og internasjonalt nettverk. Disse trekkes aktivt inn i forbindelse med veiledning av masterstudenter, og blir ofte viktige kontaktpunkt for masterstudentene mens de gjennomfører feltarbeid internasjonalt.

4 Oversikt vedlegg

Vedlegg 1: Programsensorrappport 2019

Vedlegg 2: Programsensorrappport 2020

Vedlegg 3: Emnerappport SANT301 fra 2020

Vedlegg 4: Emnerappport SANT302 fra 2020

Vedlegg 5: Egenevaluering SANT302 fra 2021

Årsrapport fra programsensor

Rune Flikke, Universitetet i Oslo

Oslo, januar 2020

Oppnevnt for perioden V-18 til og med H-21

Andre rapport, V-19 og H-19

Grunnlaget for rapporten

I forbindelse med arbeidet med denne rapporten besøkte jeg Institutt for Sosialantropologi i periodene 14–15.05 og 30.09–01.10, 2019.

Under besøket i mai hadde jeg møter med fungerende instituttleder, studieleder, fagutvalget og seks masterstudenter. Jeg deltok også på en forelesning og seminarundervisning på SANT103 *Materialitet: Miljø, stad og økonomi*. Etter seminaret hadde jeg en samtale med 6 av studentene i en times tid.

H-19 deltok jeg første dag på forelesninger på SANT100, og møtte med seminargruppelederne på kurset. Jeg deltok også på forelesning på SANT104 *Religion and Creativity* etterfulgt av et møte med emneansvarlig. Dag to hadde jeg møte med fagutvalget, instuttedelsen og emneansvarlig på Sant100.

Ved begge anledninger mottok jeg dokumenter med informasjon om opptak, karakterfordeling, gjennomføring etc.

I det følgende vil jeg først diskutere generelle inntrykk fra mine samtaler. Jeg vil så gå spesifikt inn på bachelor programmet, etterfulgt av masterprogrammet. Avslutningsvis vil jeg oppsummere hva jeg mener er de viktigste punktene fra rapporten.

Noen generelle trekk ved instituttet:

Instituttet har de siste årene hatt en jevn stigning i opptak på bachelorprogrammet, fra 70 i bunnåret 2014 til 120 i 2019. En mulig viktig grunn til den gode rekrutteringen til bachelor kan være skolebesøksordningen som har utført 16 besøk ved lokale skoler. I samme periode har instituttet hatt en nedgang på master, hvor 20 ble tatt opp i 2017 og 15 i 2019. Ved avsluttende mastereksamen V-19 ble det uteksaminert 8 kandidater av de 11 som var oppmeldt. Det er verd å merke seg at dette er den motsatte trenden de har hatt på SAI (UiO) hvor det har nesten vært en dobling i søknadsmassen til den nye internasjonale masteren. 50 studieplasser med oppstart i august 2019 har hatt i overkant av 4 søkere per plass. Mitt klare inntrykk er at instituttet ikke rekrutterer masterstudenter fra andre universitet, men fra egne rekker. Denne situasjonen skiller seg også fra SAI, som hvert år mottar masterstudenter fra de andre norske universitetene og regelmessig fra Danmark.

I en periode med flere naturlige avganger har instituttet gått fra 16-17 fast vitenskapelig ansatte i 2012 til 13 i 2019). Sammenliknende politikk har i denne perioden økt staben tilsvarende. Dette skyldes vektlegging av studiepoengproduksjon. I løpet av 2020 vil instituttet slik det ser ut ha tre nyansatte. Da er det omtrent 10 år til neste planlagte avgang. Da jeg ved flere anledninger hører at det i dag er en presset situasjon i forhold til å dekke de faste arbeidsoppgavene med dagens besetning, bør instituttet ha en langtidsstrategi i forhold til opprettholdelse av aktivitetsnivået.

Møte med fagutvalget V og H 2019:

En av hovedutfordringene til fagutvalget, er at det kommer få folk på deres arrangementer. Det kommer noen til faglige møter, men få deltar sosiale aktiviteter. En av studentene påpekte at det som fungerte av sosiale møteplasser var sentrert rundt alkohol, noe vedkommende syntes var uheldig. Det var enighet om at studentmiljøet med fordel kunne bli bedre. Et ønske om å styrke det sosiale samholdet blant bachelor studentene gjorde at de V-19 startet en etnografisk filmklubb. Det ble påpekt at SANT100 allerede

bruker mye film i undervisningen, men de understreket at filmvisningen gir en myk start til universitetsstudiene og er et godt bidrag til studentmiljøet når filmene engasjerer og diskuteres. Et tema som går igjen i alle samtalene jeg har om studentmiljøet er at lesesalen på Ulrike Pihls hus har fungert svært dårlig.

Av positive ting ble det ble klart uttrykt at Åpen dag var en god erfaring. To fra fagutvalget stilte for instituttet. Faddergruppen er også et viktig møtepunkt for å jobbe med å skape et godt studentmiljø.

Studentene får god støtte og oppbakking fra administrasjonen ved instituttet, men fagutvalget uttrykte et ønske om å ha et arrangement hvor de vitenskapelige introduserer seg selv og egen forskning for studentene. Mange vet ikke hvem de er og hva de gjør. De påpekte også at det var svært vanskelig å ta kontakt og at det var få fast vitenskapelige som viste interesse for studentene.

Jeg hadde på forhånd blitt gjort oppmerksom fra administrasjonen at de opplevde kommunikasjonen med studenter som en utfordring da mange studenter ser ut til å ikke få med seg viktig informasjon som blir sendt ut. Da jeg spurte fagutvalget om hvordan de holder seg oppdatert i forhold til informasjon fra instituttet var svaret entydig at alle sjekker mailen nå, men at de ikke var flinke til det i starten av studietiden. De var også enige i at de hadde blitt gjort oppmerksom på behovet for dette ved flere anledninger i løpet av studiet, men vektla at grunnlaget må starte tidlig på høsten første semester med blant annet god informasjon om tilgjengelige apper for pushmail etc. Alle hadde koblet på pushvarsel nå, men de var ærlig på at mailene nesten ikke blir lest fordi det kommer for mange. De var også klare på at FaceBook fungerer fint som formidlingskanal for studentarrangementer. De var derimot usikre på hvor de skal finne annen relevant informasjon. Det ble påpekt at det er ivrige seminargruppledere som sørger for at de eventuelt får med seg gjesteforelesninger.

Studentene på 6 semester uttrykte en følelse av at forståelsen av faget ikke falt på plass før SANT215 Komparativ Regional Etnografi. Dette er siste semester, bachelor og i så fall litt i seneste laget, selv om det er et utmerket utgangspunkt for rekruttering til master.

Bachelor:

SANT100 Invitasjon til Sosialantropologi:

Synnøve Bendixsen er emneansvarlig på kurset for første gang. Hun har gjort noen få pensumsendringer, hvor blant annet Stollers artikkel ser ut til å fungere bra. Forelesningene ble delt mellom emneansvarlig og en stipendiat. En vitenskapelig assistent hadde seminargruppeundervisningen. Emneansvarlig benytter seg mye av summegrupper i forelesningen, noe som oppleves positivt av studentene jeg snakket med. Det har tidligere vært litt kritikk av minifeltarbeidet, men dette semesteret var noen tidligere studenter invitert for å dele erfaringer. Dette ser ut til å ha hatt en positiv effekt. Informasjonen om minifeltarbeid er ikke klart lagt fram på emnesidene. Dette bør gjøres under «Læringsutbytte» og eventuelt spesifiseres om dette er den obligatoriske oppgaveinnleveringen som nevnes.

Jeg deltok på en forelesning med stipendiaten. Temaet var sosial ulikhet i Brasil og bygget over pensumsboken *The Spectacular Favela: Violence in Modern Brazil*. Det var omtrent 60 studenter tilstede.

Forelesningen starter med 4 spørsmål som organiserte undervisningen.

1. Hva er konteksten for bok og hvordan bør den leses?
2. Hvordan er boka strukturert og hva er hovedargument
3. Hva lærer bok oss om etnografi som metode og sjanger
4. Hvordan kan du bruke boka ved eksamen?

Jeg fikk et klart inntrykk av at det var en positiv og trygg tilstedeværelse i forelesningssalen hvor studentene ved flere anledninger stilte spørsmål underveis. Foreleser benyttet seg av PowerPoint med en fornuftig mengde

informasjon per slide og det var en rolig progresjon i forelesningen som gjorde det lett å følge argumentet. Noen poeng ble illustrert med hjelp av YouTube klipp. Forelesningen ble avsluttet med filmen *In the shadow of the hill* fra Rochina som boken er fra.

Studentene jeg pratet med uttrykte at det var for mye å lese, at de på dette tidspunktet i semesteret satt med en følelse av å ikke klare å skille mellom vesentlig og uvesentlig informasjon. Film ble derfor satt pris på og gjorde i kombinasjon med lesing og forelesning at de lettere ser tråden. Mye ser ut til å være avhengig av hvilken film som vises og hvordan den gjøres relevant for undervisningen.

Evalueringsformen er en 6 timers skoleeksamen. Av 120 oppmeldte studenter, møtte 106 til eksamen. 102 besto eksamen, noe som må sies og være et svært godt resultat. Snittkarakteren var C.

SANT103 Materialitet: Miljø, Stad og Økonomi:

Forelesningene holdes av emneansvarlig og seminarene av vitenskapelig assistent. Jeg deltok på siste forelesningen på kurset, som var en oppsummeringsforelesning basert på spørsmål og innspill fra studentene. Studentene deltok aktivt med oppfølgingsspørsmål. Forelesningen var pedagogisk solid med gode, klare PowerPoint med god bruk av tekst og bilder som ikke gjentar, men bygger på det som sies.

Seminargruppen jeg deltok på jobbet med boken «*Unearthing conflict*» av Fabiana Li. Flere av studentene framhevet at boken var god, inspirerende og passet i forhold til nivået. Den var empirisk og inspirerende. Boka ble lest sammen med Marisol de la Cadenas artikkel. Det ble poengtert at artikkelen var vanskelig å forstå hvis den ble lest før boka. Kjønnfordelingen på seminargruppen var veldig skjev: 1 mann og 10 kvinner. I tillegg bar den preg av at flere studenter ikke dukket opp, så en gruppe besto av en person. Diskusjonene var gode, men enkelt personer på tre av gruppene tok veldig ansvar. Hvor gruppe ble tildelt et kapittel som ble diskutert i 15 minutter.

De fikk 5 min til presentere det i plenum. Seminargruppelder bidro aktivt med oppfølgingsspørsmål under presentasjonene.

Mens gruppene la fram noterte seminargruppeleder stikkord og laget et tankekart for hvert av kapitlene på tavla. Slik jobbet de fram nøkkelord, tema, forhold mellom begreper, oppbygging av argument og relasjonen mellom teori og empiri.

I samtalen jeg hadde med studenter etter seminaret fikk foreleser og seminargruppeleder mye skryt. Foreleser forklarte kompliserte ting på en enkel måte. De satte også pris på at vedkommende var tilgjengelig og lett å kommunisere med. Dette, ble det påpekt, skyldes delvis at de kommuniserer godt med seminargruppeleder som sørger for at spørsmål og kommentarer kommer fram til foreleser. Det ble aktivt benyttet summegrupper i forelesningene og studentene opplevde at det ble skapt et trygt rom for deltakelse. Forelesningene åpner for at folk kan dele, men samtidig rom for de som ikke ønsker å ta ordet eller engasjere seg.

Seminargruppeundervisningen var variert og det ble brukt forskjellige pedagogiske virkemidler. Seminargruppene benytter Canvas blant annet for å lese og kommentere hverandres tekster. Kun de som bidrar får tilgang. Dette opplever studentene som veldig nyttig.

Av 114 oppmeldte til eksamen var det 18 som ikke møtte og en strykt. 95 besto eksamen, noe som igjen er et godt resultat. Snittkarakteren var C.

SANT104 Culture, Meaning and Communication:

Av 122 som ble tilbudt plass på emnet var 38 internasjonale studenter. Det var omlag 60-70 studenter tilstede på forelesningen. Et stort antall av disse var internasjonale studenter. Forelesningen var engasjerende, men skilte seg fra de andre jeg har deltatt på i form av å være en tradisjonell forelesning, med tavlebruk. Forelesningen ble innledet med 15 min oppsummering av de

foregående forelesningene. Framvisning av bilder fra feltarbeidene la grunnlaget for en gjennomgang av tekstene, som i dette tilfellet var forfattet av foreleser.

Willerslevs monografi *Soul Hunters* fungerer bra på kurset. Etter samtaler med foreleser og studenter har det kommet fram noen gode forslag til pensumsendringer som bør vurderes. For det første er en norsk oversettelse av Mary Douglas *Purity and Danger* også med på SANT 103 pensumet. Da faghistorien allerede er best dekket på dette pensumet bør den erstattes med en annen tekst. Levi-Strauss *Science of the concrete* fungerer ikke i arbeidsgruppene og bør vurdert fjernet. Seminargruppe diskusjoner tyder på at viktige tekster av Foucault og Bourdieu blir droppet av studentene. Det ble uttrykt at etnografiske studier som benytter seg av disse teoriene ville hjulpet på forståelse og økt bruk av disse i eksamen og oppgaveskriving. Munn artikkelen er vanskelig men nyttig. Et forslag var å flytte den opp til shamanisme delen med Viveiro de Castro. Det ble til slutt påpekt at det var noe undring over at eksorsisme artikkelen til Kapferer brukes til å diskutere etikk, uten at etikk er ikke nevnt i artikkelen. Dette er et stort felt som det de siste årene har blitt publisert mye på.

Evalueringsformen på kurset er 8 timers skoleeksamen. Av 118 oppmeldte til eksamen var det 20 som ikke møtte og 97 som besto. Alt i alt et godt resultat.

Skrivetrening:

Skrivetrening er et tema som dukker opp i de fleste samtalene jeg har hatt disse to årene og kanskje av verdi for å bedre forholdet mellom opptak på bachelor og master. SANT150 har blitt opprettet med det formål å gi studentene skrivetrening tidlig i studieløpet, noe som oppleves positivt av studenter og ansatte.

Det er obligatorisk skrivetrening som må godkjennes før eksamen kan avlegges på følgende kurs: Første semester SANT100 og SANT150; andre

semester SANT102 og SANT103; tredje semester SANT104 og SANT105; sjette semester SANT260. Dette er et tilbud som burde gi et solid grunnlag for akademisk tekstproduksjon. Det ser likevel ut til å være rom for noen justeringer.

Det er verd å nevne at flere studenter påpekte at seminarundervisningen på SANT150 var dårlig. Dette gjalt ikke seminargruppeleder som var svært dyktig, men innsatsen hos medstudentene var dårlig. De obligatoriske øvelsene på SANT150 var preget av at gruppene var for store så det ble ikke skrevet mye. Dette er ikke reflektert i emneevalueringene og kan være utslag av en gruppe som fungerte dårlig. En student mener at seminarundervisningen er et ideelt sted å vise relevansen av faget i og at det bør satses mer på det.

På SANT260 er det nå tilrettelagt for at studentene skal starte skrivingen tidlig. Dette er et kurs som fikk en del oppmerksomhet i evalueringen for 2013, hvor forbedringspotensialer ble trukket fram. Etter endringer gjennomført for et par år siden, fikk kurset gode evalueringer under mine besøk i 2018. Under mitt besøk V-19 ble det påpekt at kurset fungerte bra, men at de ønsket seg flere enn to møter.

Jeg spurte om det ble lagt opp til «peer review» av medstudenter. Det ble nevnt at det på SANT215 *Komparativ Regional Etnografi* ble lagt opp til at man skulle kommentere på hverandres tekster. Inneværende semester leverte ingen tekster. Alle trakk seg da det ikke var obligatorisk og kolliderte med en innlevering i starten av SANT260. Her er det et klart forbedringspotensial i å koordinere innleveringer på tvers av emnene. Ved en eventuell gjennomgang av bachelor programmet, kan en gradvis økning av studentenes evne til å gi konstruktiv tilbakemelding på medstudenters tekster være et poeng å få med seg. Dette må i så fall inn i emnebeskrivelsene under læringsutbytte. Erfaring med å gi konstruktiv tilbakemelding er en viktig ferdighet å få med seg i alle former for gruppearbeid, men er utelatt fra alle læringsutbyttene jeg har lest.

Av andre utfordringer ble det nevnt at seminarene på SANT215 hadde veldig dårlig oppmøte. Dette påpekte de var en stor utfordring da det er her studentene erfaringsmessig setter ting sammen og får en mer helhetlig forståelse av faget. Frafallet startet uken før en bachelorfrist og tok seg aldri opp igjen. Her bør vi kanskje se nærmere på om det er noe som kan gjøres. De understreket at dette ikke skyldes seminargruppeleder, som de beskrev som veldig dyktig. Av 56 oppmeldt til eksamen, var det 11 som ikke møtte og en stryk. Snittkarakteren var B.

Når det gjelder gapet mellom den gode rekrutteringen på bachelor og de synkende tallene på masteropptaket er kanskje undervisningsformen og oppmøtet på SANT215 noe av det første som bør gripes fatt i.

Undervisningsformer:

Jeg brukte ved begge mine besøk en del tid til å diskutere undervisningsformer. Det som slår meg er at det er en stor variasjon i bruken av Mitt UiB, men kanskje spesielt i forhold til hvordan de ansatte benytter seg av dette verktøyet. Så langt ser det ut til å være mest aktivitet blant seminargruppeledere og et fortsatt stort potensial for å tilrettelegge alternative læringsformer for studentene. En praksis SAI har om obligatoriske Podcaster fra alle forelesninger de første semestrene på bachelor benyttes ikke. I denne sammenheng kan det være verd å merke seg at SAIs faghistorie kurs, Sosant1090, har gått fra å være det mest kritiserte til å få de beste evalueringene etter at foreleser aktivt begynte å bruke mulighetene som ligger i Canvas. Studentevalueringene har spesielt vektlagt nytten av en 12 – 15 minutters podcast med sammendrag av forelesningen som legges ut etter forelesningen. Dette er riktig nok arbeidskrevende, men er en jobb som gjøres en gang. Foreleser og emneansvarlig for kurset, har spilt inn en video hvor han forklarer hvordan han har brukt Canvas på dette kurset. Bachelor og master studentene jeg diskuterte dette med uttrykte et sterkt ønske om å få podcast fra forelesningene.

Det er så langt mitt klare inntrykk at det er en stor og god variasjon i undervisningsformene på instituttet sett under ett. Et par ting gikk likevel igjen. SANT103 *Materialitet: Miljø, stad og Økonomi* ble ved flere anledninger trukket fram som et forbilde. Det var spesielt hennes evne til å bryte opp forelesningen med summegrupper og slik åpne for en mer dialog preget undervisning som stimulerte studentene på en positiv måte, som ble trukket fram. Ellers ble det påpekt at det var mye 2 x 45 min monolog.

Master:

V-19 møtte jeg seks masterstudenter, hvorav de fleste var på siste semester.

Masterprogram er preget av få kurs og mye frihet sammenliknet med andre masterprogram i Norge. 1 semester tar studentene to kurs; SANT301 (20p) og SANT 302 (10p). Begge har obligatoriske innleveringer. Det har i følge studentene fungert bra, men er en veldig selvstendig arbeidsprosess hvor mye av ansvaret for progresjon faller på studenten og veileder.

Alt i alt var masterstudentene fornøyd med programmet. De påpekte ved flere anledninger at kullfølelsen og samholdet først satt seg i siste semester. For fjerde semester V-19 var det meget godt samhold og en positiv atmosfære blant studentene. Det var lite karakterprat og en enighet om at de alle ønsket å levere på tid. Det ble uttrykt at det var første gang de hadde opplevd et prosessarbeid av denne typen og at det var overveldende, men ga en god mestringsfølelse.

De framhevet at veiledningen er en nøkkel for en god erfaring med masterstudiet. Det var en del prat studenten mellom at den praktiseres veldig forskjellig. Noen blir fulgt tett opp og blir «blir hentet på lesesalen». Andre igjen må booke time lang tid i forveien. Det ser ut til å være enighet om at veilederskjemaet ikke følges, men de fleste mener de får mer, ikke mindre enn de skal. Likevel var veiledning et av fire problemområder som ble trukket fram.

På mitt direkte spørsmål om det er lett å bytte veileder svarte alle at det ble opplevd som vanskelig. En følte at veileder ikke var streng nok. En annen hadde fått beskjed om at hvis vedkommende ønsket å bytte veileder så måtte hen ordne det selv. Selv om trakassering aldri ble nevnt, viser den nasjonale rapporten om Mobbing og Trakassering i Universitets- og Høgskolesektoren, publisert i august 2019 at studentene er i en sårbar situasjon hvor studentene føler de er avhengig av gode relasjoner for å få gode karakterer og attester for å komme inn på arbeidsmarkedet er det en frykt for hva som kan bli konsekvensene av å ikke «innpasse seg». Dette er et tema det kan være verd å bevisstgjøre staben så vel som studentene på selv om retningslinjene i dag er klare og tydelige.

Den andre utfordringen som kom fram i samtalen gjelder det antropologer i arbeid som organiseres av Fagutvalget. Her ble det uttrykt at tilnærmingen kanskje var for snever og at det var mye av den samme type jobber som det ble vist til. Dette er kanskje et løft fagmiljøet bør ta i fellesskap og inkludere Norsk Antropologisk Forening i. NAF har den siste tiden jobbet svært mye med dette temaet.

For det tredje er det meget gode pågående forskningsprosjekter på instituttet som åpner for masterstudenter. Her ble det uttrykt noen såre følelser. Masterstudenter med tilknytning til, og oppgaver med relevans for disse miljøene, hadde erfaring med at de aldri var informert om aktiviteter eller trukket aktivt inn i fagmiljøene. Her er det undertegnedes klare oppfatning at prosjektene går glipp av verdifull kunnskap og engasjement. Og studentene går glipp av inspirerende læringsarenaer. I tillegg blir det snakket om slike negative erfaringer som igjen kan ha betydning for rekrutteringen. Dette henger sammen med et siste punkt alle var enig i.

De påpekt klart at det var noen vitenskapelige ansatte som viste interesse og engasjement for dem som studenter, men at fagmiljøet samlet kunne være mer bevisst på å inkludere studentene. Akkurat dette punktet vil jeg tro har

mye å si for den synkende rekrutteringen om det skulle vise seg å være en opplevelse flere kull har hatt og snakket om seg i mellom.

Oppsummering:

I en periode hvor instituttet har mistet stillinger på grunn av synkende studiepoeng produksjon, mener jeg det vil være viktig å se på paradokset mellom økning i opptak på bachelor og nedgang på antall masterstudenter. Inkludert her er hvorfor programmet ikke tiltrekker seg studenter fra andre institusjoner. Studentrekruttering, frafallsforebyggende tiltak og ansettelser bør prioriteres høyt i denne sammenhengen. Her er det et par punkter som jeg vil trekke fram fra denne rapporten.

- En del problematiske trekk ved SANT 215 og 260 har blitt nevnt. Her bør praksis rundt oppmøte og koordinering av innleveringer vurderes nøye. Disse to fagene er meget gode rekrutteringsarenaer for masterprogrammet og det ser ut til at de ikke fungerer slik for øyeblikket.
- For det andre er det uttrykt et sterkt ønske om mer tilstedeværelse og engasjement for studentene fra de fast vitenskapelige ansatte. Her er det to områder som kom fram i samtalene: i) Et fokus på veilederrollen bør prioriteres høyt. ii) En gjennomgang i forhold til hvordan forskningsprosjekter brukes for å skape gode, inspirerende forsknings- og læringsmiljø blant masterstudentene.

Etter å ha deltatt på forelesninger og seminargrupper på de fleste av kjernekursene SANT102, 103, 104 og 105 har jeg noen forslag som jeg mener bør vurderes.

- Foreleserne på disse kursene har en del erfaringer som med fordel kan deles. Canvas er underbrukt og undertegnede er overbevist om at en økt bevissthet på mulighetene som ligger her tilrettelegge for mer fleksibel læring, samt presse mer av læringsaktivitetene over på studentene. Dette vil på sikt frigjøre tid for forelesere og seminargruppeledere. Erfaringen SAI har med sin nye master er at

undervisningsintensiteten har gått opp uten at det er spesielt tydelig i våre timeregnskap.

- Et interessant poeng dukket opp i forhold til bachelorsstudentenes beskrivelse av SANT102. Det ble nevnt av flere at dette faget er veldig vanskelig når de tar det. Flere masterstudenter er enig, men legger til at mange oppdager på feltarbeid at det er et av de mest sentrale faget de har hatt. Hvordan kan dette synliggjøres bedre for studentene som faktisk tar dette emnet? Er det ett tegn på at det er feil plassert i studieløpet?
- Et nytt blikk på om faghistorien er tilstrekkelig dekket gjennom disse fire fagene kan være på sin plass.
- Som evalueringsform benyttes 8 timers skoleeksamen. Slik undervisningen er lagt opp på både SANT103 vil dette kurset egne seg for å prøve ut mappeevaluering som eksamensform. Det vil med stor sannsynlighet bidra til økt skrivetrening, bedre frammøte på seminargruppene og innsparinger i eksamensutgifter og timebruk for fast vitenskapelig ansatte. En kvalitetssikring av eksamenssett og noen kriterier i forhold til gjenbruk bør implementeres. Se ellers kommentarer til eksamensform i rapporten fra 2018.

Rune Flikke (sign.)

ÅRSRAPPORT FRA PROGRAMSENSOR

Rune Flikke, Universitetet i Oslo

Oslo, 22 februar 2022

Oppnevnt for perioden V-18 til og med H-21

Fjerde og siste rapport, 2021

GRUNNLAGET FOR RAPPORTEN

Jeg besøkte Institutt for sosialantropologi i periodene 5 – 6 mai 2021 og 9 – 10 november 2021. I tillegg overvar jeg en digital forelesning på SANT103, Materialitet: Miljø, Stad og Økonomi den 03.05.21 og har hørt gjennom podcastene i «Antrohalvtimen» samt gått gjennom flere emner på Mitt UiB.

Under besøket i mai overvar jeg to arbeidsgrupper på SANT103, hadde et møte med undervisningsassistentene for å diskutere deres erfaringer med arbeidsgrupper og øvelser gjennom studieløpet på bachelor.

I november ble jeg bedt om å fokusere på masterprogrammet. Her hadde jeg møte med de tre masteransvarlige samt et utvalg masterstudenter. Under begge besøkene hadde jeg samtaler med instituttledelsen, representanter fra administrasjonen og fagutvalget.

Jeg har mottatt offentlig tilgjengelige dokumenter, emnerapporter, programevaluering for bachelor, Studiebarometer for 2020 og 2021, samt statistikk over søking og opptak til programmene.

BACHELOR, VÅREN 2021

Bachelorprogrammet består av tre 10 ECTS kurs første semester, men det resterende av programmet består av to 15 ECTS kurs. Dette legger til rette for intensiv undervisning med 14 dobbeltforelesninger og

ukentlige seminarer som gjør at studentene har sjans til å fordype seg i fagets kjerneområder i løpet av programmet. 4 og 5 semester er frigjort til frie studiepoeng, noe som åpner for studenter som ønsker utveksling, språktrening eller bygge en bredere tverrfaglig profil.

Jeg har valgt å gå tilbake til SANT102 Sosialt liv i globalt perspektiv, som ble vektlagt spesielt i min første rapport fra 2018, fordi kurset den gang ble opplevd som spesielt utfordrende. Jeg anbefalte instituttet derfor å prioritere arbeid med dette da det kommer i andre semester, hvor instituttet har opplevd en utfordring med stort frafall. I tillegg vil jeg se på SANT103 hvor jeg overvar en digital forelesning og deltok på to seminargrupper V-21.

SANT102, Sosialt liv i globalt perspektiv

Kurset har blitt omarbeidet og oppdatert siden rapporten i 2018. I tillegg til oppdatert litteratur er det vektlagt studentaktive læringsformer. Emnesidene er godt strukturert. Pensum er oppdatert fra mitt første besøk, men har fortsatt en tung faghistorisk komponent. Dette er ikke nødvendigvis negativt all den tid slektskapsstudier er kjernen i fagets begynnelse, men det kan være en idé og vurdere en justering i forhold til nyere litteratur. Kurset inneholder en meget innholdsrik liste med ekstralitteratur. Forelesningene V-21 var digitale, mens seminarene var fysiske. Det var lagt til rette for en digital seminargruppe for de som ikke kunne møte fysisk. Det var ved et par anledninger lagt opp til «omvendt klasserom» hvor studentene først skulle se film og diskutere disse på Zoom i etterkant. Det var i tillegg lagt ut gode korte videosnutter «om vennskap», samt en lenke til et NRK-innslag om slektskap og norske hytter. Kurset inneholdt også to gjesteforelesninger om biogenetikk og vennskap. Et av de nye tiltakene var minifeltarbeid i grupper. På grunn av korona restriksjoner ble dette nedskalert til miniprojekter hvor studentene jobbet i små grupper hvor de skulle koble tema fra undervisningen til egne erfaringer. Oppgavene ble ikke levert som

tradisjonelle essay, men som digitale presentasjoner i PowerPoint, Sway, eller som en kortfilm. Disse undergikk ikke formell evaluering, men ble kommentert og diskutert med undervisningsassistent og lagt åpent ut på Mitt UiB. Studentene kunne også trekke på erfaringer fra dette arbeidet i eksamen. En gjennomgang på Mitt UiB viste at det ble levert en rekke svært gode, originale og kreative prosjekter. Dette er et nytt initiativ det kan være verd å holde på.

Evalueringen på kurset er en 5 dagers hjemmeeksamen. Det var oppmeldt 160 studenter, 140 avla eksamen, 139 besto og 2 møtte ikke. Snittkarakteren var B.

Kurset framstår nå som et godt strukturert kurs med et godt pensum og et vellykket fokus på instituttets prioritering av nye undervisnings- og evalueringsformer.

SANT103 Materialitet: Miljø, Stad og Økonomi

Emnet er et 15 ECTS kurs som besto av 14 digitale forelesninger, uten opptak, og en blanding av ukentlige fysiske og digitale seminarer. Det var 142 studenter oppmeldt til kurset. På den digitale forelesningen jeg deltok 03.05.21 var 70 studenter pålogget ved starten. Deltakelsen hold seg jevnt på det nivået gjennom hele forelesningen. Det var en god aktiv deltakelse, med jevn bruk av chattefunksjonen både fra studentene og undervisningsassistentene. Foreleser benyttet seg av «break out rooms» hvor studentene diskuterte spørsmål knyttet til forelesningen og to grupper ble plukket ut for å gjengi noe av diskusjonen. Dette fungerte greit i gruppen hvor jeg fikk tillatelse til å delta.

Under besøket deltok jeg på to arbeidsgrupper på emnet. På den første gruppen var det ni studenter, mot normalt ca. 15. Her vekslet de mellom studentdrevne grupper hvor studentene skrev referat fra diskusjonen som ble sendt til undervisningsassistentene og

tradisjonell arbeidsgruppe hvor undervisningsassistentene delte ut oppgaver som ble diskutert i grupper før en felles diskusjon hvor undervisningsassistenten skrev sammendrag fra diskusjonen på tavlen.

Den andre gruppen jeg deltok på var maskinfri og deltakelsen var ifølge undervisningsassistenten nesten alltid full. Av de tolv deltakerne var det kun en mann. På tross av en god deltakelse i begge grupper var det slående hvor mye mer aktiv de var i den maskinfrie gruppen. Når jeg snakket med studentene om hvorfor de hadde valgt denne gruppen sa de at PC tar for mye oppmerksomhet. Det blir bedre diskusjoner og som en sa «du får mer øyekontakt» med de andre. Det ble også påpekt at fraværet av PC gjorde det enklere for studentene å fokusere på samtalen, samtidig som at flere uttrykte at det å skrive for hånd gjorde at de følte at de lærer mer av diskusjonene. Alt i alt var det mitt klare inntrykk at dette nye initiativet var svært godt mottatt av studentene og er et meget godt initiativ som bør prioriteres i framtiden.

Av 142 oppmeldte på emnet leverte ca. 130 obligatorisk essay på 1500 ord som er nødvendig for å gå opp til eksamen.

Undervisningsassistentene ga skriftlig tilbakemelding på essayet. Evalueringsformen var en fem dagers hjemmeeksamen. 124 besto eksamen og karaktersnittet var C.

Møte med undervisningsassistentene 05.05.21

Det ble klart under møtet at det har vært en del endringer i opprinnelige planer i forbindelse med korona restriksjonene som har gjort undervisningsassistentenes arbeid krevende, men støtten de har fått fra instituttet og de vitenskapelig ansatte har vært god.

Et av tiltakene undervisningsassistentene nylig innførte er «Skrivekollektivet» som skal være igangsatt på alle obligatoriske

emner. Her skriver studentene sammendrag av tekster som ikke diskuteres i arbeidsgruppene og diskuterer og deler disse innad i gruppen. Det var vanskelig å oppdrive informasjon om dette på Mitt UiB, men jeg fant et grundig tresiders dokument med praktisk informasjon, retningslinjer for konstruktive tilbakemeldinger etc på SANT240. Dette er et meget godt og nyttig dokument på engelsk med praktisk informasjon, samt en side med meget gode retningslinjer for konstruktiv kritikk av hverandres tekster. I tillegg til opprettelsen av SANT150 tilbake i 2016, er dette et nytt tiltak som styrker den akademiske skrivetreningen på bachelor. Dette svarer på de foregående rapportene som nettopp har understreket studentenes ønske om mer skrivetrening.

En generell informasjon jeg fikk av undervisningsassistentene var at de alle mente det hadde vært færre studentinitiativ til å opprette kollokviegrupper enn tidligere. Mye tyder på at dette skyldes at det under pandemien har vært færre fysiske møteplasser og mindre anledning til å bli kjent med medstudenter.

Jeg vil nå diskutere nærmere masterprogrammet som jeg ble bedt om å vektlegge under mitt besøk H-21.

MASTERPROGRAMMET, H-21

H-21 har på alle måter vært et uvanlig master kull. Det ble tatt opp 17 studenter. Dette var en oppgang fra 2020, noe som kan skyldes at flere som hadde planer om oppstart H-20 hadde utsatt studiene for å kunne utføre sitt planlagte feltarbeid. Kjønnbalansen har vært kommentert hvert år siden min første rapport i 2018. Årets kull består kun av kvinner og er intet unntak fra den trenden. Under mitt besøk 9 – 10 november hadde tre studenter sluttet, to av dem var fjernstudenter. Det var ingen evaluering av masterprogrammet i Studiebarometeret 2021 på grunn av for få svar.

Programsiden er godt strukturert og innleder med informasjon om antropologiens særpreg i forhold til andre samfunnsvitenskapelige fag. Innledningsvis orienteres det også godt om jobbmuligheter. En lenke til en meget innholdsrik side med «Antropologer i Arbeidslivet» inneholder mange gode karriereintervjuer med tidligere studenter. En egen lenke «Møt masterstudentene på sosialantropologi» gir også en god innsikt i bredden av faget og mulighetene som ligger i en mastergrad i sosialantropologi. Arbeidslivsrelevans er således løftet helt opp i presentasjonen av programmet på en klar og inspirerende måte.

Masterprogrammets oppbygging og kursenes pensumsutvalg gir en svært grundig innføring i feltarbeidsmetodikk og følger slik opp det innledende fokuset på fagets metode og egenart. 1 semester er det lagt opp to kurs: SANT301 «Antropologisk kunnskapsproduksjon og etnografisk praksis» (20 ECTS) og SANT302 «Individuell prosjektutvikling» (10 ECTS). 2 semester SANT320 «Praktisk metodekurs: Antropologisk feltarbeid» (30 ECTS) som er feltarbeid med en obligatorisk innlevering halvveis i feltarbeidet. 3 og 4 semester SANT 350 «Masteroppgåve» (60 ECTS).

SANT301 Antropologisk kunnskapsproduksjon og etnografisk praksis

Kurset, som består av 15 dobbeltforelesninger og to avsluttende heldagsseminarer. Etter at pandemien medførte en endring til en 14 dagers hjemmeeksamen, ble evalueringen endret tilbake til den ordinære 8 timers digital skoleeksamen. Eksamen på SANT301 var avlagt dagen før. På dette kurset var det 17 oppmeldt og 14 møtte til eksamen. Jeg mottok ikke statistikk over karakterfordelingen H-21, men H-20 var det 17 oppmeldt, 16 møtt. Alle besto og karaktersnittet var en sterk B.

Møte med masteransvarlige 09.11.21

Et av temaene som ble diskutert var en merkbar endret dynamikk i forhold til fjorårets masterkull. Det påpekt at kullet som startet H-20 var aktive og engasjerte. De fleste deltok aktivt på undervisningen og ga for eksempel beskjed hvis de var syke. Mye tyder på at dette er et sannsynlig resultat av den svært krevende studenttilværelsen under snart to år med korona restriksjoner. Endringer i aktivitet og engasjement vil naturlig også variere fra kull til kull, men er i dette tilfellet noe som bør prioriteres i tiden som kommer slik at instituttet gjør sitt for at den positive utviklingen på bachelor kan få ringvirkninger på masterprogrammet.

En spesiell utfordring som ble trukket fram var at veiledere slet litt med at retningslinjene for bruken av RETTE etter overgangen fra NSD, nå SIKT, ikke var på plass. Dette skulle være tema på stabsmøte i desember og være på plass over jul, men hadde så langt skapt en del usikkerhet og ekstraarbeid.

Møte med masterstudentene, 09.11.21

Møtet besto av én tredje- og tre førstesemesterstudenter, hvorav en hadde utsatt oppstart ett år for å kunne utføre planlagt feltarbeid. De bekreftet inntrykket gitt i møte med masteransvarlige. Studentene kom raskt inn på miljøet i kullet som startet H-21. Det er en spesiell situasjon at årets kull kun er kvinner, at koronarestriksjonene er tunge å håndtere, noe som gjorde at det var en litt negativ stemning på årets masterkull. Avbrutte og dramatisk endrede feltarbeid på grunn av Covid hadde skapt mye frustrasjon. Det ble påpekt at det var en del som ikke bidro i diskusjoner. På tross av at det var mange studenter som jobbet godt, delte ideer og bidro aktivt i gruppearbeid, hadde det spredd seg en litt pessimistisk og negativ holdning på kullet. Flere hadde derfor begynt å kvie seg for å bidra aktivt i gruppene, noe som påvirket læringsmiljøet negativt. De som brukte masterlesesalen understreket at de var svært godt fornøyd med miljøet der. Det var ikke faste plasser, men såpass få som benyttet de, at de i

praksis har egen plass. Det ble også understreket at de opplevde at det var svært lav terskel for å oppsøke veiledere og at støtten derfra er god.

Et tema som ble vektlagt var et ønske om mer konkrete tiltak for å styrke arbeidslivsrelevansen. Her understreket de at Fagutvalget har gjort en god jobb, men de ønsket mer og bedre trening i hvordan de kan presentere sin kunnskap på en effektiv og god måte i møte med arbeidslivet utenfor academia. Det ble også påpekt at de kunne ønske seg mer informasjon om legater hvor de kunne søke om støtte til feltarbeid og et sted de kunne få hjelp og tips til søknadsskriving. Det ble nevnt at søknadsfristen for feltarbeidsstipend kom sent, da det var vanskelig å planlegge feltarbeid for de som ikke hadde en økonomi som gjorde at de kunne bære det økonomisk.

Det ble klart uttrykt at veiledere hadde stilt opp under de spesielle forholdene, men at de ikke hadde gjennomgått noe trening eller undervisning i digitale feltarbeid og at de selv hadde mange, til dels store hull i kunnskapen om etikk og digitale feltarbeid. Her har det vært mye prøving og feiling og det er viktig at disse erfaringene blir samlet og at staben får den nødvendige kunnskapen som gjør at de i fremtiden er bedre rustet til å veilede studenter med digitale feltarbeid.

De tre som hadde tatt eksamen i SANT301: Antropologisk kunnskapsproduksjon og etnografisk praksis dagen før, mente at undervisningen var god, men at forelesere kunne hatt samme praksis og delt ut leselister på forhånd. På tross av informasjonen på emnesidene ble det uttrykt usikkerhet rundt kravene til den obligatoriske oppgaven, deltakelse og hjelp til å velge oppgave. De frammøtte var enige i at det bør vurderes å benytte seg av hjemmeeksamen. Dette vil gi dem mer skrivetrening og erfaring med å jobbe selvstendig med presentasjon av teori på konkrete og relevante

problemstillingen. Det ble understreket at dette ville ha stort utbytte når de forberedte seg på å skrive en masteroppgave. Det var fint at SANT150 kom på første semester, men det ble stilt spørsmål om man kan forvente at studentene begynner å finne sin egen stemme på bachelor? Dette er det vanskelig, men behov for å jobbe med på master. Heldagsseminarene på kurset ble opplevd tunge og lange. Det ble understreket at tidsstyringen andre dagen var bedre og sørget for et bedre faglig utbytte.

Det var noen delte erfaringer i forhold til første veiledningstime. Et par av studentene mente de, kanskje på grunn av egen passivitet, ikke kom til orde. Det ble uttrykt et ønske om at studentene skulle starte et 5 minutters innlegg om innledende tanker til prosjektet. Dette ville sikre at diskusjonen ble holdt på studentens premisser.

MØTER MED FAGUTVALGET 06.05 OG 09.11 2021

Fagutvalget har lagt ned et stort arbeid under pandemien og har en lang rekke nye tiltak for å bedre studiehverdagen og samholdet på kullene. Ansatte var også invitert til de fleste arrangementene. I mars hadde de leid lokaler til en eksamensfest hvor ca 30 deltok. Det ble også arrangert en digital fagkritisk om temaet «Antropologien under krise» dag med ca 50 deltakere, hvorav flere var eksterne. Det ble arrangert avslutningsfester for førsteårsstudenter og siste års bachelor- og masterstudenter. Jeg ble også informert om at fakultetet utlyste stillinger for bachelorstudenter som mentorer. Det ble også arrangert et jobbsøkerkurs med Kajsa og Nina. Instituttet har også økt antallet studentassistenter fra 2 til 3. I mai var det planlagt rebusløp med grilling og sosialt samvær ute, men det ble utsatt til høsten. Et fjordcruise som også var planlagt V-21 ble flyttet til H-21. Dette ble fullt ved påmelding og bachelorstudentene ble prioritert. Ca 40 stilte.

I høstsemesteret hadde det blitt arrangert tre åpne «Over koppen» seminarer hvor masterstudenter forteller fra sine feltarbeid. I tillegg hadde de Potlach studentpils når stipendene ble utbetalt.

«Antrosnakk» har vært et annet initiativ. Det ble også arrangert fotball trening og felles samling med ca 25 studenter på stadion for å se Brann kamp. Antrofilm klubben hadde planlagt sitt første møte 08.11, men de strevde med å få rettigheter til filmene samt få noen til å stille for å diskutere disse. Av mer utadrettede tiltak har de sammen med Kula Kula etablert «Antrohalvtimen», en meget god podcast for og med antropologi studenter som er tilgjengelig på Spotify. Det er også planlagt en debatt om rasebegrepet sammen med Kula Kula i desember. Til slutt har de arrangert «Antropologer i arbeidslivet» i høstsemesteret.

Det har vært flere utfordringer for fagutvalget i perioden. Først og fremst dreier det seg om at det har vært litt demotiverende å jobbe når det er så vanskelig å planlegge og flere arrangementer måtte kanselleres. I en periode med så få fysiske møter har det vært tungt å rekruttere nye medlemmer, men de har fått to nye fra masterprogrammet og tre fra det siste bachelorkullet. Av andre erfaringer de har fått er at det kanskje bør holdes et arrangement like før søknadsfristen på master og at fagutvalget må starte arbeidet tidlig i høstsemesteret, møte studentene aktivt under Fadderuka med fysiske møter og pizza servering.

Alt i alt har det vært en imponerende innsats fra Fagutvalget som uten tvil har engasjert studentmiljøet på en positiv måte i en periode med strenge Korona restriksjoner.

STUDIEBAROMETERET 2020 OG 2021

Det ser ut til å ha vært en generell, nasjonal, nedgang i resultater i Studiebarometeret fra 2020 til 2021. De enkeltspørsmålene som har blitt vurdert høyest og lavest har alle sunket betraktelig fra 2020 til

2021. Det faktum at dette er en sterk nasjonal trend tilsier at korona restriksjonene har hatt en stor betydning og at årets Studiebarometer bør vurderes med en grad av varsomhet.

Jeg vil likevel trekke fram tre ting som utmerker seg ved årets studiebarometer. For det første er den meget positive vurderingen av eksamen og evalueringsformer, som ligger godt over lands gjennomsnittet og UiB som helhet. Her tror jeg at de ovennevnte endringene på for eksempel Sant102 er en medvirkende faktor. For det andre er den overordnede tilfredsheten med programmet på 4.1. Selv om det er ned 0.3 fra 2020, er det et godt resultat og ligger over det nasjonale og UiBs gjennomsnitt og vitner om det gode arbeidet som er nedlagt de siste årene. På den negative siden ligger arbeidslivsrelevans og tilknytning til arbeidslivet hvor programmet scorer dårligst og ligger godt under det nasjonale gjennomsnittet. Når KD i perioden framover vektlegger nettopp et økt fokus på arbeidslivsrelevans er dette et felt som bør prioriteres høyt i tiden som kommer. Jeg vil gå mer inn i dette i de oppsummerende kommentarene.

OPPSUMMERENDE KOMMENTARER:

I min periode som programsensor har instituttet hatt følgende fem satsningsområdene for å motvirke uønsket frafall på bachelor.

- i. Undervisningsassistentene er økt fra to til tre og har fått rollen som faglige mentorer.
- ii. Tilhørighet til instituttet har blitt prioritert og det har blitt tilrettelagt for at seminarrommet og hjørnerommet på instituttet brukes aktivt i bachelorundervisningen.
- iii. Det har vært økt fokus på å synliggjøre studieveiledernes tilgjengelighet ved blant annet en åpen dør policy og tett samarbeid med studentorganisasjonene.
- iv. Bidra til aktive studieorganisasjoner.
- v. Et økt fokus på arbeidslivsrelevans.

Sammen med et meget godt rekrutteringsarbeid har dette gitt meget gode resultater på bachelorprogrammet. På tross av at frafallet fortsatt er betydelig i løpet av de to første semestrene, tyder statistikken jeg redegjorde for innledningsvis og Studiebarometerets overordnede tilfredshet på 4.4 (2020) at de fem tiltakene skissert innledningsvis i stor grad har vært vellykket. På tross av at instituttet i perioden 2017 til 2020 opplevde et kutt i antall førsteamanuensis- og professorstillinger fra 14,6 til 11,4 og en økt arbeidsbyrde på grunn av korona tiltak, har antallet aktive studenter økt fra 173 til 274 per 30.11.2021. I samme periode økte poenggrensen for inntak fra 34,8 til 38,1 for førstegangsvitnemål. I tillegg økte studiepoengproduksjonen per student i perioden fra 21,8 til 27,09. Det er gledelig å se at den enorme veksten i kandidatproduksjon som ble påpekt i rapporten for 2020, ser ut til å fortsette for 2021. Dette tyder på at det har blitt lagt ned et ekstraordinært godt arbeid blant de vitenskapelige- og administrativt ansatte samt i studentorganisasjonene i denne perioden.

Siden min første rapport i 2018 har instituttet gjort en meget god jobb i å forbedre Mitt UiB. En gjennomgang av emnesidene på Mitt UiB viser at det har vært lagt ned et betydelig arbeid her de siste årene. De er oversiktlige, inneholder så langt jeg har kunnet registrere all nødvendig informasjon om eksamen, kursenes struktur, forventninger, obligatoriske aktiviteter, samt tips til skriving, lesing og tips til skriving av eksamensoppgaver. En liten ting som det kan jobbes videre med er å opprette flere introduksjonsvideoer til emnene på Mitt UiB. Disse er i dag på SANT100, 104 og 150 og er korte, effektive og meget gode introduksjoner til emnet. Alt i alt holder den digitale siden av undervisningen et svært høyt nivå. Som Studiebarometeret viser har det vært gjort spesielt store framskritt i eksamen og nye evalueringsformer, noe som ble påpekt i

gjennomgangen av SANT102. Her scorer instituttets bachelor programmet best med en snitt på 4,6 i Studiebarometeret.

Jobben framover blir å vurdere hvilke av de digitale tiltakene som tvang seg fram med nedstengningen som skal beholdes når normalen gjenopprettes.

Slik jeg ser situasjonen nå ved slutten av min fireårsperiode har instituttet to utfordringer som bør prioriteres; det gjelder masterrekrutteringen og arbeidslivsrelevans.

Arbeidslivsrelevans går igjen i de fem punktene som scorer dårligst i Studiebarometeret for 2021 (s. 4). Dette resultatet kommer på tross av en betydelig innsats fra instituttet. Arbeidslivsrelevans er løftet opp og fram på instituttets hjemmeside; det er trukket inn i kursbeskrivelser og læringsmål på bacheloremner og har som nevnt fått en framtrædende plass på Masterprogrammets sider. I tillegg har både instituttet og fagutvalget jobbet konkret med å fremme arbeidslivsrelevans. Ut fra kjennskap undertegnede har til Tromsø, Trondheim og Oslo, er et økt ønske om mer arbeidslivsrelevans et gjennomgående trekk ved alle instituttene på tross av en rekke nye tiltak som egne kurs i arbeidslivsrelevans på bachelor og master programmene ved UiO. Disse har gode søknadstall og evalueringer uten at dette har fått positive resultat i Studiebarometeret. Dette berører med andre ord fagmiljøet i så stor grad at det i tillegg til å fortsette det pågående arbeidet på instituttet, ser ut til å være behov for en bredere erfaringsdeling mellom de fire instituttene. For å ta tak i denne utfordringen foreslår jeg følgende:

- i. Temaet bør løftes opp i Nasjonalt fagorgan.
- ii. Instituttet arrangerte 25–26.11.2021, en meget god årskonferanse for Norsk Antropologisk Forening, med en uvanlig bred studentdeltakelse. All den tid instituttene støtter

NAF økonomisk bør det være rom for å gå i en dialog hvor vi kan se om Foreningen også kan rette et fokus på dette temaet.

- iii. Samfunnsviterne arrangerte 17.03.21 et nasjonalt webinar med svært god deltakelse om antropologi i arbeidslivet. Dette er også et initiativ som kan videreføres.

Når det gjelder masterrekrutteringen har opptaket siden 2006 svingt mellom 27 og 12. En gjenganger i mine samtaler med bachelor- og masterstudenter disse fire årene, er at det eksisterer en opplevelse av manglende arbeidslivsrelevans. Som nevnt over har instituttet gjort en meget god jobb med å profilere arbeidslivsrelevans på nettsider så vel som emnesidene på Mitt UiB. Det er også holdt inspirerende interne og nasjonale kurs uten at det har ført til at det meget positive løftet fra bachelor har fått konsekvenser for masterrekrutteringen. Da masterprogrammet ser ut til og for det meste rekruttere egne studenter ser det for meg ut til at et nytt fokus på SANT260 er et godt sted å starte. I tillegg ligger det et ubrukt potensial i de frie studiepoengene i 4 og 5 semester. Her er det mulig å bedre synliggjøre for studentene hvordan støttefag innen fag som IT, økologi, statistikk, økonomi og helsefag kan være med på å styrke potensialet som ligger i en mer tverrfaglig profil. Dette vil kreve en vilje blant veiledere av den «gamle skolen» til å oppdatere seg og kanskje revurdere kravene til en masteroppgave og hva et feltarbeid bør være. Når det er sagt har pandemien og det økte fokuset på digitale feltarbeid og digital etnografi allerede ført oss mange skritt i den retningen. Dette kan utvikles videre gjennom masterprosjekt og gjøre en mer konkurransedyktig på arbeidsmarkedet. Her har instituttet lagt ned et godt arbeid, men som nevnt over tror jeg de fire instituttene bør stå sammen for å adressere dette.

Rune Flikke (sign)

Emnerapport – Høst 2020

SANT 301 Antropologisk kunnskapsproduksjon og etnografisk praksis.

Emneansvarlige: Tone Bringa og Vigdis Broch-Due

Forelesere: Tone Bringa og Vigdis Broch-Due

Emnerapporten er blitt forelagt for og behandlet i Undervisningsutvalget ved Institutt for sosialantropologi.

Emnets oppbygging

Undervisningsform: SANT 301 består av 16 forelesninger/seminarer på 2x45 minutter og et heldagsseminar over to eller tre dager (avhengig av antallet studenter) der hver student legger fram et essay til diskusjon i plenum. På grunn av Corona situasjonen ble det gjort noen tilpasninger. Se under:

Obligatoriske arbeidskrav: På grunn av korona situasjonen ble det i stedet for essay på ca. 1500 ord (basert på litteratur fra pensum som legges fram for muntlig drøfting i et heldagsseminar) gitt en 14 dagers hjemmeeksamen. For å dekke den muntlige drøftingen som da falt bort, la Vigdis Broch-Due inn ulike diskusjoner av pensumlitteraturen i sin del av emnet.

Eksamensform: 8 timers skoleeksamen ble byttet ut med en 14 dagers hjemmeeksamen (omfang: 4000 ord +/- 10%). Studentene fikk valget mellom i alt fire oppgaver.

Oppsummerende statistikk

Vurderingsmeldte studenter

	Undervisnings- /vurderingsmeldte	Møtt	Bestått
Antall studenter	17	16	16

Karakterfordeling

16	A	B	C	D	E	F
Ant. Stud.	4	9	3			

Strykprosent:

Evaluering av emnet

Evalueringsform:

a) Prosessuell evaluering: antallet studenter (høsten 2020 var det 17) der forelesningene foregår på instituttets seminarrom muliggjør dialog mellom foreleser og studenter om pensum og faglig opplegg. Kontinuerlig kontakt mellom underviser(e) og studenter gjennom eposter og samtaler med enkeltstudenter i pauser etter forelesninger. Masterstudentene har sin lesesal på

instituttet og deler kafferom og korridorer med sine forelesere. Dette virker befordrende på uformelle samtaler om emnet. Høsten 2020 gikk forelesninger og seminarer delvis digitalt og delvis ved fysisk oppmøte. Interaksjonen mellom studenter og foreleser ble derfor noe redusert og av en noen annen art.

b) Midtveisevaluering: Heldagsseminarene fungerer som en type midtveisevaluering. De gir anledning for forelesere og studenter til å snakke om pensum og studieopplegg og for forelesere å få innsikt i hva studentene synes er utfordringer. På grunn av at undervisningen måtte tilpasses korona situasjonen, falt denne biten dessverre bort høsten 2020.

c) Et spørreskjema som blir levert inn anonymt. Spørsmålene handler om studentens deltakelse, faglig progresjon, forelesningenes relevans i å forberede studenten på feltarbeid, oppfattet læringsutbytte og forholdet mellom SANT 301 og SANT 302.

Antall respondenter: 14

Pensum: Samtlige 14 som svarte på spørreskjemaet som ble delt ut på nest siste forelesning, sier at pensum (litteratur og multimedia) gir gode eksempler på tematikken som dekkes av emnet.

Forelesningene: Fordi studentgruppen på masterstudiet sjelden er på mer enn 20 studenter har forelesningene ofte seminarform der det er åpent for faglige diskusjoner. Ingen av studentene som svarte på spørreskjemaet har vært på færre enn 10 av de 16 forelesningene (4 har vært på alle). 4 av 14 sier at de kommer godt forberedt til hver forelesning, 10 av 14 sier de kommer litt forberedt. Det er et tydelig mindre antall som sier de kommer godt forberedt enn det som har vært vanlig ved tidligere semestre. Dette kan være et uttrykk for en usikkerhet blant studentene som følge av mindre uformell faglig interaksjon høsten 2020, og det kan være et uttrykk for at pensum var noe større enn det pleier å være. Likevel opplevde begge forelesere at de hadde gode faglige diskusjoner med studentene, spesielt etter hvert som de blir kjent med hverandre, og med foreleser.

Opplevd læringsutbytte: På spørreskjemaet var det inkludert tre spørsmål fra læringsutbyttebeskrivelsene til SANT 301. Alle 14 studenter svarer at det semmer godt at de ved emnets slutt kan gjøre greie for antropologiske feltmetoder og oppdagelsesprosedyrer og kan reflektere over grunnleggende etiske problemstillinger som antropologiske studier aktualiserer. 9 av 14 studenter gir uttrykk for at det «stemmer godt» at de har oppnådd målene på alle tre, mens 5 av respondentene svarer at det stemmer mindre godt at de «kan ta selvstendige posisjoner og forholde seg til et gitt antropologisk begrepsapparat. Dette er noen flere enn ved tidligere evalueringer.

På spørsmålet om «I hvilken grad synes du forelesningen/emnet har utvidet din teoretiske horisont, analytiske evne, samt forberedt deg på feltarbeidet og ditt forskningsprosjekt er det 4 som svarer i mindre grad, resten svarer i høy grad. Ettersom både analytisk evne, teoretisk horisont og feltarbeidet er slått sammen i dette spørsmålet, får vi ikke målt læringsutbytte av de praktiske metode – og analytiske øvelsene som ble introdusert i emnet høsten 2020 hver for seg.

Sluttkommentar: I tillegg til forelesningene blir også studentene tildelt en faglig veileder. Emneansvarlige for SANT 301 og 302 samarbeider om å veilede individuelle studenter i å utforme et gjennomførbart masterprosjekt og kople de med veiledere på instituttet så tidlig som mulig i begynnelsen av semesteret. Dette for å sikre god studieprogresjon og integrering i fagmiljøet.

På grunn av korona situasjonen ble Heldagsseminaret fjernet og studentene i stedet gitt en 14 dagers hjemmeeksamen. Bortfallet av Heldagsseminaret kan være en årsak til at 5 av studentene

svarer at det stemmer mindre godt at de kan «ta selvstendige posisjoner og forholde seg til et gitt begrepsapparat». I tillegg har et par studenter nevnt at de kunne tenke seg mer diskusjon av pensum og en bedre forståelse av sammenhengen mellom del 1 og del 2 av emnet. Som en respons på dette, vil undervisningsopplegget høsten 2021 bestå av et heldagsseminar der studentene skal presentere og kritisk diskutere ulike tema som kopler del 1 og del 2 av emnet sammen. Studentene skal her få mer trening i å til å ta del i diskusjoner og til å utvikle selvstendige faglige posisjoner.

5 av de 14 studentene som responderte sier at de har deltatt i egenorganiserte kollokviegrupper. Resten svarer at de enten foretrekker å jobbe selvstendig eller at situasjonen rundt korona har hindret de fra å delta.

Studentene er fornøyd med at SANT 301 gjøres ferdig før de må konsentrere seg om SANT 302.

Emnerapport – høst 2020

SANT 302 Individuell prosjektutvikling

Emneansvarlig: Cecilie Vindal Ødegaard

Forelesere: Cecilie Vindal Ødegaard

Emnerapporten er blitt forelagt for og behandlet i Undervisningsutvalget ved Institutt for sosialantropologi.

Emnets oppbygging

Undervisningsform: Forelesninger og seminarer var ledet av faglærer, med unntak av bibliotekkurset og seminaret om personvern. Heldagseminarene var basert på studentenes muntlige og skriftlige presentasjoner, med tilbakemeldinger fra faglærer og medstudenter. I tillegg mottok studentene individuell veiledning. Grunnet korona-restriksjoner ble deler av undervisningsopplegget gjort digitalt; heldagseminarene ble organisert som zoom-møter og ett seminar som hybrid-variant (med både fysisk tilstedeværelse og strømming). I lys av korona-situasjonen og usikkerhet med tanke på reise og fysiske møter under feltarbeid ble det arrangert et ekstra seminar om digital etnografi, der Håkon Larsen delte sine erfaringer.

Obligatoriske arbeidskrav: Deltagelse i heldagseminar og innlevering av prosjektskisser underveis.

Eksamensform: En prosjektskisse på 3000 ord (+/- 10%) utformet gjennom individuell veiledning og tilbakemeldinger på heldagseminarer. Prosjektskissen skal godkjennes av en fagkomite bestående av to personer inkludert veileder. Prosjektskissen blir lagt frem for komiteen for faglig samtale om prosjektet.

Oppsummerende statistikk

Vurderingsmeldte studenter

	Undervisnings- /vurderingsmeldte	Møtt	Bestått
Antall studenter	15	15	15

Karakterfordeling

	A	B	C	D	E	F
Ant. Stud.						

Strykprosent:

Evaluering av emnet

Evalueringsform:

a) Prosessuell evaluering: Vurderinger av opplegget underveis er en naturlig del av evalueringsformen i dette kurset, gjennom samtaler mellom student og faglærer. Her er også kontakten mellom emneansvarlige på sant302 og sant301 sentral for å plukke opp eventuelle

problem. Studentene virket fornøyde med den felles idémyldringen ved oppstarten av semesteret, med emneansvarlige på begge emnene til stede. I tillegg til råd og tips om prosjektutvikling, fungerte disse møtene som en god måte å skape kontakt mellom studenter og faglærere. For øvrig er emnet preget av kontinuerlig kontakt mellom lærer og student med tanke på utviklingen av de individuelle masterprosjektene. Grunnet korona-restriksjonene tok deler av denne kontakten form av kommunikasjon på e-post, men også samtaler om enkeltprosjekter i undervisningen og i pauser i undervisningen.

b) Midtveisevaluering: Ikke relevant.

c) Et spørreskjema: Digitalt spørreskjema ble sirkulert via MittUiB, men svarfrist 14. desember.

Antall respondenter: 6

Pensum: Kurset har ikke ordinær felles pensumliste, men hver student får hjelp til å skaffe seg oversikt over og innsyn i litteratur som er relevant for de individuelle prosjektene. I lys av den spesielle situasjonen med korona-restriksjoner og usikkerhet med tanke på feltarbeid, muligheter for reise og fysiske møter fikk studentene ekstra litteraturtips i forhold til alternative metoder og bruk av intervju.

Forelesninger/to-timers seminarer: Studentene ga uttrykk for å være fornøyde med forelesninger/seminarer, og i spørreskjema svarte de fleste at de fikk godt utbytte. Det nye systemet for registrering av persondata (RETTE) skapte en del nye spørsmål og usikkerhet vis-a-vis registrering hos NSD, og vi brukte derfor en del tid på dette både i seminar og andre samtaler mellom faglærer og studenter.

Heldagseminarer: Studentene ga uttrykk for å være fornøyde med heldagseminarene, og i spørreskjema svarte de fleste at de fikk godt utbytte av tilbakemeldingene på utkast til prosjektskisse.

Opplevd læringsutbytte: Studentene ga uttrykk for at det er krevende å utvikle en god prosjektskisse, men at de har utviklet en god forståelse av hva en prosjektskisse innebærer og hvordan utvikle den.

Sluttkommentar: Grunnet korona-restriksjonene var det mindre fysisk interaksjon mellom studentene enn ellers, noe som har vært krevende for noen. Restriksjonene synes også å ha resultert i at studentene i dette kullet har blitt mindre kjent med hverandre enn andre MA-kull, så ved retur fra feltarbeid kan det være viktig å legge ekstra godt til rette for møtepunkter og kullfølelse for disse studentene. Selv om de fleste rapporterer at det fungerte «ganske greit» når seminarene ble digitale, så er det flere som gir uttrykk for å ha savnet fagmiljøet – og påpeker blant annet utfordringen ved høyere terskel for å ta kontakt og spørre om ting.

Egenevaluering av SANT302 semester høst 2021

Navn: Cecilie V. Ødegaard

Hva fokuserte du på i undervisningsopplegget? Gi en kort beskrivelse av undervisningsopplegget i emnet, med vekt på det som var nytt denne gangen.

Emnet består hovedsakelig av seminarer rettet inn mot studentenes utarbeidelse av egne prosjektskisser, og fokuserer både på forståelse av prosjektskissen som sjanger – og på utarbeidelsen av en selvstendig prosjektide og prosjektskisse. Opplegget består hovedsakelig av heldagsseminarer der studentene leser og kommenterer på hverandres prosjektutkast, under veiledning av emne-ansvarlige, der det å gi konstruktiv tilbakemelding til andre også er en sentral del av opplæringen. Det var ikke så mye nytt ved denne delen av undervisningsopplegget i år, annet enn at det ble lagt enda større vekt på studentenes tilbakemeldinger til hverandre.

I tillegg innebærer kursopplegget seminarer/opplæring i litteratursøk, Endnote, personvern registrering i RETTE, og bruk av visuelt materiale/filmopptak under feltarbeid. Sistnevnte var nytt i år.

Hva er din vurdering av hvor godt undervisningsopplegget fungerte? Gi en kort beskrivelse av eventuelle evalueringer som er gjort, og gi en vurdering av erfaringene med årets undervisningsopplegg.

Undervisningsopplegget fungerte godt, selv om uvisshet med tanke på fremtidig feltarbeid under pandemien gjorde at enkelte studenter måtte revurdere prosjektplanene sine underveis. I tråd med instituttets årshjul for emneevaluering gjennomgikk emnet en systematisk evaluering høsten 2020 (basert blant annet på spørreskjema til studentene).

Hvilke justeringer av undervisningsopplegget vil du anbefale for neste gang emnet skal tilbys? Gi en kort vurdering av hvilket deler av undervisningsopplegget som bør videreføres og hva som eventuelle bør endres.

Neste gang kan det gjerne settes av enda mer tid til seminaret om bruk av visuelt materiale under feltarbeid; dette for å gi rom for flere praktiske øvelser, samt metodologiske, etiske og teoretiske refleksjoner knyttet til bruk av foto/filmopptak.

Har du gjort endringer i pensum? Gi en oversikt over disse, med en kort begrunnelse på vurderingen bak endringene.

Det er ikke pensum knyttet til dette emnet.